

**СОВЕТ ЛАИШЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422610 г.Лаишево,
ул. Первомайская, д.39
тел: (8-84378) 2-51-51
факс: (8-84378) 2-55-55

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОН СОВЕТЫ**

422610 Лаеш ш.,
Беренче май урамы, 39 нчы йорт,
тел: (8-84378) 2-51-51
факс: (8-84378) 2-55-55

2021елның 1 февралә

3-РС номер

КАРАР

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Сокуры авыл жирлегенә
Генераль планына үзгәрешләр кертү проектын раслау турында**

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Сокуры авыл жирлегенә 2020 елның 07 декабрәндәге 10-53/14970 номерлы генераль планына үзгәрешләр кертү проектын Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты бәяләмәсен карап, 2021 елның 27 гыйнварыдагы гавами тыңлаулар нәтижәләре турында нәтижә нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советының **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Сокуры авыл жирлеге генераль планына үзгәрешләр кертү проектын (1 кушымта) расларга.

2. Әлеге карарны «Камская новь» район газетасында, веб - адрес буенча Интернет мәгълүмат - телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> веб - адрес буенча һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында - <http://laishevo.tatarstan.ru> веб - адрес буенча: бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) көннән үз көченә керә.

4. Әлеге Карарның үтәлешен тикшереп тору Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң инфраструктур үсеш буенча урынбасары И.П. Шитовка йөкләнә..

**Муниципаль район башлыгы –
район Советы Рәисе**

И.Ф.Зарипов

**ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОКУРЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ**

РАСЛАНУЧЫ БҮЛЕК

1 том 1

Территориаль планлаштыру турындагы нигезләмәләр

2020 ел

ЭЧТӘЛЕК

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ 3

1. Кереш	4
1.1. Генераль планга үзгәрешләр кертү проектының максатлары һәм бурычлары	4
2. ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘЛӘР	5
2.1. Жирлектәге, муниципаль районның жирле әһәмияттәге, төбәк әһәмиятендәге, федераль әһәмияттәге, аларның төп характеристикалары һәм урнашуы өчен планлаштырыла торган объектларның төрләре, билгеләнеше һәм исемнәре турында белешмәләр, аларның төп характеристикалары һәм урыны	5
2.2. Функциональ зоналар	12
2.3. Планлаштырылган объектлар урнаштыру белән бәйле рәвештә, мондый зоналарны билгеләү таләп ителгән очракта, территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналарның характеристикасы	
3. ТОРАК ПУНКТ ЧИКЛӘРЕ	16

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ПОКРОВСКИЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫНА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ПРОЕКТЫ ТҮБӘНДӘГЕ СОСТАВТА ЭШЛӘНДЕ:

Раслана торган өлеш

Текст материаллары:

№ п/п	Исеме	Том
1	Территориаль планлаштыру турында нигезләмәләр	1

Графические материалы:

№ листа	Исеме	Том	Масштаб
1	Планлаштырыла торган жирле әһәмияттәге объектларны	2	1:10 000

	урнаштыру картасы		
2	Жирлекнең функциональ зоналары картасы	2	1:10 000
3	Торак пунктлар чикләре картасы	2	1:10 000

Кушымта

№ п/п	Исеме	Том
1	Торак пунктлар чикләре турында белешмәләр	–

Генераль планын нигезләү буенча материаллар

Текст материаллары:

№ п/п	Исеме	Том
1	Аңлатма язуы	3

График материаллар:

№ бит	Исеме	Том	Масштаб
1	Жирлек территориясен заманча куллану картасы	4	1:10 000
2	Территорияне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре картасы (хәзерге нигезләмә)	4	1:10 000
3	Территорияне махсус шартлары булган зоналар чикләре картасы (проект тәкъдиме)	4	1:10 000

1. КЕРЕШ

Әлеге проект белән Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге Советының 2017 елның 16 октябрдәге 67-РС номерлы карары белән расланган Сокуры авыл жирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертелә.

Генераль план материаллары яңа редакциядә баян ителә.

Проектның заказчысы-Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге башкарма комитеты.

Проектны эшләрүче - «Максима» җаваплылыгы чиклэнгән җәмгыяте.

Проект 2040 елга кадәр исәп-хисап чорына эзерлэнгән, тормышка ашыру этаплары билгелэнмэгән.

1.1. Генераль планга үзгәрешләр кертү проектының максатлары һәм бурычлары Әлеге проектның максаты-генераль планга үзгәрешләр кертү.:

– 16:240301:1340 кадастр номеры белән жир участогы өлешендә Обухово авылыннан көнбатышка таба чистарту корылмаларын урнаштыру.;

– 16:240301:1340 кадастр номеры белән жир кишәрлеге өлешендә Обухово авылыннан көнбатышка таба планлаштырылган грунт карьерын урнаштыру.;

- 16:24:240301:1348 кадастр номеры булган Обухово авылы чигеннән искәрмә;

– Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының 16.03.2020 ел, № 191 боерыгы белән расланган «220-285 км участогында Миңлебай – Казан газүткәргечен реконструкцияләү» торбаүткәргеч транспорт объектын урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларына ярашлы рәвештә, Сокура авылыннан төньякка газ бүлү станциясен урнаштыру.

Проектның бурычларына түбәндәгеләр керә:

– авыл жирлеге территориясен комплекслы баяләү;

– генераль план материалларында жирлек территориясенең торышы һәм аннан файдалану турындагы мәгълүматның факттагы нигезләмәгә туры килүе.;

– торак пунктлар чикләренә төзәтмәләр кертү;

– жирлек территориясенең функциональ зоналашуына төзәтмәләр кертү, функциональ зоналар параметрларына төзәтмәләр кертү.;

- генераль планның проект тәкъдимнәрен генераль планга үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында Карар кабул ителгән көнгә актуальләштерү.;

- генераль план материалларын Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләренә туры китерү, муниципаль берәмлекләрнең территорияль планлаштыру документлары составына, график бизәлешенә карата таләпләргә туры китерү.

2. ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛЭМЭЛЭР

2.1. Жирлектэге, муниципаль районның жирле эһәмияттэге, төбәк эһәмиятендэге, федераль эһәмияттэге, аларның төп характеристикалары һәм урнашуы өчен планлаштырыла торган объектларның төрлэре, билгеләнеше һәм исемнэре турында белешмэлэр, аларның төп характеристикалары һәм урнашу урыннары.

1 таблица

№ на картах	Төрө	Билгеләү һәм Исеми	Төп характеристикалар	Урнашу урыны	Функциональ зона
Жирлекнең урынлы эһәмияттэге объектлары					
1	мәдәни-ял итү (клуб) тибындагы объект	Авыл клубы *	проект куэте- 500 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
2	мәдәни-ял итү (клуб) тибындагы объект	Күпфункцияле тамаша комплексы*	проект куэте- 1907 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
3	спорт корылмасы	Плоскостное сооружение *	проект куэте- 1050 кв. м	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
4	сәүдә, жәмәгать туклануы объекты	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 100 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
5	сәүдә, жәмәгать туклануы объекты	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 1300 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
6	сәүдә, жәмәгать туклануы объекты	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 1470 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
7	сәүдә, жәмәгать туклануы объекты	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 1470 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
8	сәүдә, жәмәгать туклануы объекты	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 550 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
9	сәүдә, жәмәгать туклануы объекты	Сәүдә үзэгә*	проект куэте- 1871 кв. м тогр. площади	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
10	коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү һәм шахси хезмәтләр күрсәтү объекты	Көнкүреш хезмәте күрсәтү комплексы *	проект куэте- 248 эш урыны	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона

11	коммуналь-көнкүрөш хезмәте күрсәтү һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү объекты	Көнкүрөш хезмәте күрсәтү предприятиесе*	проект куәте- 13 эш урыны	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
12	коммуналь-көнкүрөш хезмәте күрсәтү һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү объекты	Көнкүрөш хезмәте күрсәтү предприятиесе *	проект куәте- 13 эш урыны	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
13	сәүдә, жәмәгать туклануы объекты	Жәмәгать туклануы предприятиесе *	проект куәте- 250 пос. урын	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
14	халыкка хокукый, финанс, консультация һәм башка шундый хезмәтләр күрсәтү объекты	Банк бүлгә * *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
15	кунакханә һәм шундый ук күмәк урнаштыру чаралары	Гостиница *	проект куәте- 46 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
16	административ бина	Административ бина *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
17	административ бина	Торак-эксплуатация оешмасы *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
18	артезиан скважинасы, су алу корылмалары	Грунт карьерасы	-	к западу от д. Обухово	производственная зона предприятий промышленности
19	артезиан скважинасы, су алу корылмалары	Су алу скважинасы *	проект куәте- 24 куб. м .сәгатькә**	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
20	артезианская скважина, водозаборные сооружения	Су алу скважинасы *	проект куәте- 24 куб. м .сәгатькә**	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
21	газ жайга салу пункты, газ белән тәэмин итү объектлары	Газ жайга салу пункты *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
22	газ жайга салу пункты, газ белән тәэмин итү объектлары	Газ жайга салу пункты *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
23	жылылык энергиясе чыганагы, жылылык белән тәэмин итү объектлары	Газ жайга салу пункты *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы

24	жылылык энергиясе чыганагы, жылылык белән тээмин итү объектлары	казан *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
25	источник тепловой энергии, объекты теплоснабжения	казан *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
26	янгын куркынычсызлыгын тээмин итү объекты	Янгын депосы *	проект куэте- 3 автомобиля	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
27	чистарту корылмалары, тотылган суларны чыгару объектлары	Канализация насос станциясе *	проект куэте- 0,6 мең. куб. м 1тәүлеккә	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
28	чистарту корылмалары, тотылган суларны чыгару объектлары	Канализация насос станциясе *	проект куэте- 0,6 мең. куб. м 1тәүлеккә	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
29	чистарту корылмалары, тотылган суларны чыгару объектлары	Чистарту корылмалары *	проект куэте- до 50 куб. м 1тәүлеккә	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
30	трансформатор подстанциясе, электр белән тээмин итү объектлары	10/0,4 кВ комплект трансформатор подстанциясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
31	трансформатор подстанциясе, электр белән тээмин итү объектлары	10/0,4 кВ комплект трансформатор подстанциясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
32	трансформатор подстанциясе, электр белән тээмин итү объектлары	10/0,4 кВ комплект трансформатор подстанциясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
33	трансформатор подстанциясе, электр белән тээмин итү объектлары	10/0,4 кВ комплект трансформатор подстанциясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
34	трансформатор подстанциясе, электр белән тээмин итү объектлары	10/0,4 кВ комплект трансформатор подстанциясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
35	трансформатор подстанциясе, электр белән тээмин итү объектлары	10/0,4 кВ комплект трансформатор подстанциясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмэт күрсәтү зонасы
36	чистарту корылмалары, тотылган суларны	Чистарту корылмалары	проект куэте- до 50 куб. м 1тәүлеккә	к западу от д. Обухово	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь

	чыгару объектары				хезмэт күрсөтү зонасы
37	бүлгөч газүткөргөч	Югары басымлы газүткөргөч *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
38	бүлгөч газүткөргөч	Уртача басымлы газүткөргөч *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
39	бүлгөч газүткөргөч	Уртача басымлы газүткөргөч *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
40	бүлгөч газүткөргөч	Уртача басымлы газүткөргөч *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
41	бүлгөч газүткөргөч	Уртача басымлы газүткөргөч *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
42	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
43	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
44	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
45	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
46	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
47	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
48	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
49	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
50	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
51	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
52	электр линиялөре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	-
Муниципаль районның жирле эһәмияткэ ия объектары					
53	мэктэпкэчэ белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы *	проект куэте- 140 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
54	мэктэпкэчэ белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы *	проект куэте- 140 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
55	мэктэпкэчэ белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы *	проект куэте- 220 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
56	мэктэпкэчэ белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы *	проект куэте- 494 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона
57	мэктэпкэчэ белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы *	проект куэте- 494 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлөш)	ижтимагый-эшлекле зона

58	мәктәпкәчә белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы *	проект куәте- 494 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
59	мәктәпкәчә белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы *	проект куәте- 494 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
60	гомуми белем бирү оешмасы	Гомуми белем бирү мәктәбе *	проект куәте- 1224 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
61	гомуми белем бирү оешмасы	Гомуми белем бирү мәктәбе *	проект куәте- 1483 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
62	гомуми белем бирү оешмасы	Гомуми белем бирү мәктәбе *	проект куәте- 1483 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
63	өстәмә белем бирүне оештыру	Өстәмә белем бирү учреждениеләре	проект куәте - 80 урын	Сокуры авылы (үзәк өлеш))	ижтимагый-эшлекле зона
64	беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтүче медицина оешмасы бүлекчәсе	Поликлиника *	проект куәте- 192 1 сменага	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
65	беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтүче медицина оешмасы бүлекчәсе	Поликлиника *	проект куәте– 300 1 сменага	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
66	ашыгыч медицина ярдәме күрсәтүче медицина оешмасы	Ашыгыч медицина ярдәме пункты *	проект куәте- 2 автомобиля	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
67	почта элементәсе объекты	Почта элементәсе бүлгеге *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
68	административ бина	Тәртип саклау терәк пункты *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	ижтимагый-эшлекле зона
69	каты өслекле автомобиль юллары	Перспектив торак төзелеше территорияләренә керү автомобиль юлы	покрытие - асфальтобетон; категория - IV; протяженность - 2058 м	жирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
70	күчеш өслеге булган автомобиль юллары	Газ бүлү станциясенә керү автомобиль юлы	покрытие - щебень; протяженность - 993 м	жирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
Региональ (республика) эһәмиятендәге объектлар					
Объектларны урнаштыру планлаштырылмый					
Федераль эһәмияттәге объектлар					
71	каты өслекле транзит автомобиль юллары	М12 "Мәскәү - Казан" автомобиль юлы"	покрытие - асфальтобетон; категория - I; протяженность - 1093 м	жирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
Башка объектлар					
72	трансформатор подстанциясе, электр белән тәэмин итү объектлары	Электр подстанциясе 110/10 кВ	-	жирлек территориясе	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
73	электр линияләре	10 кВ һава электр	-	жирлек	-

		тапшыру линиясе		территориясе	
74	электр линияләре	110 кВ электр тапшыруның һава линиясе	-	жирлек территориясе	-
75	газ белән тәэмин итү объектлары	Газ бүлү станциясе	-	к северу от с. Сокуры	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
76	магистраль газүткәргечләр	Газүткәргеч-газ бүлү станциясенә бүлү бирү	диаметр - 500 мм	жирлек территориясе	-
77	бүлгеч газүткәргеч	Бүлгеч газүткәргеч	-	жирлек территориясе	-
78	магистраль торбаүткәргеч объектлары	Чистарту жайланмаларын эшләтеп жибәрү һәм кабул итү узелы	-	жирлек территориясе	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
79	газ белән тәэмин итү объектлары	Кран	-	к северу от с. Сокуры	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
80	трансформатор подстанциясе, электр белән тәэмин итү объектлары	Блок-комплектлау электростанциясе 10/0,4 кВ	-	к северу от с. Сокуры	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
81	электр линияләре	10 кВ һава электр тапшыру линиясе	-	жирлек территориясе	-
82	электр линияләре	10 кВ электр тапшыру кабель линиясе	-	жирлек территориясе	-
83	элементә линияләре	Жепселле-оптик элементә линиясе	-	жирлек территориясе	-

* объектлар территорияне планлаштыруның гамәлдәге проекты, шул исәптән аларның проект куәтләре нигезендә күрсәтелгән; объектлар халыкның социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар, шулай ук жирлек буенча тулаем инженерлык инфраструктурасы объектлары белән тәэмин ителеш дәрәжәсен билгеләгәндә исәпкә алынмый.

** объектларның проект куәтләре, авыл жирлегә буенча тулаем шундый ук объектлар белән тәэмин ителешнең гамәлдәге дәрәжәсен исәпкә алмыйча, халыкның мөмкин булган перспектив торак төзелеше территориясеннән чыгып билгеләнә.

2.2. Функциональ зоналар

2таблица

Зона исеме	Зонаның функциональ билгеләнеше	Зона параметрлары	Зонада жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану кодлары *
Шәхси торак йортлар төзү зонасы	- шәхси торак төзелеше;	төп бинаның иң чик катлары: 3 (мансардны да кертеп); төзелеш коэффициенты: 0,3-гә кадәр	2.1; 2.2; 2.3; 2.7; 2.7.1; 12.0
Күп фатирлы торак йортлар төзелеше зонасы	- аз территорияләр биләп торган һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар, инженерлык инфраструктурасы объектлары	төп төзелеш катларының чик саны: 5 (мансардны да кертеп); төзелеш коэффициенты: 0,4-гә кадәр	2.1.1; 2.5; 2.7; 2.7.1; 12.0
Күп катлы торак йортлар төзү зонасы	- күпфатирлы торак төзелеше;	төп бинаның иң чик катлары: 10 (мансардны да кертеп); төзелеш коэффициенты: 0,4-гә кадәр	2.6; 2.7; 2.7.1; 12.0
Катнаш торак төзелеше зонасы	- аз территорияләр биләп торган һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар, инженерлык инфраструктурасы объектлары	төп төзелеш катларының чик саны билгеләнми; төзелеш коэффициенты: 0,4-гә кадәр	2.0; 12.0
Ижтимагый-эшлекле зонасы	- күп катлы торак төзелеше;	төп корылма катларының чик саны: 5 (мансардны да кертеп); төп корылманың чик биеклеге: 20 м; төзелеш коэффициенты: 1	2.7; 2.7.1; 3.0; 4.0; 5.1; 12.0 - 12.1
Гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык һәм яшелчәчелек берләшмәләре зонасы	- аз территорияләр биләп торган һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар, инженерлык инфраструктурасы объектлары	төп корылма катларының чик саны: 3 (мансардны да кертеп); төп корылманың чик биеклеге: 10 м	2.7.1; 13.0; 13.1 - 13.2
Сәнәгать предприятиеләренең житештерү зонасы	- индивидуаль һәм күпфатирлы торак төзелеше;	төзелеш коэффициенты: 0,8 гә кадәр	6.1 - 6.6; 6.9; 6.11; 10.1
	- аз территорияләр биләп торган һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар, инженерлык инфраструктурасы объектлары	билгеләнми	
Авыл хужалыгы	мәдәният, мәгариф, спорт, сәламәтлек	төзелеш	1.7 - 1.18

предприятиеләренәң һәм авыл хужалыгын тәмин итү объектларының житештерү зонасы	саклау, социаль тәмин итү, сәүдә, жәмәгать туклануы, көнкүреш һәм кунакханә хезмәте күрсәтү объектлары; административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре; дини биналар	коэффициенты: 0,8 гә кадәр	
	- бакча;	төзелеш коэффициенты: 0,6	
Склад зонасы	балалар бакчалары	төзелеш коэффициенты: 0,6	1.15; 2.7.1; 4.3; 4.9; 4.9.1; 6.9
Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зоналары	- куркынычның IV һәм V класслы сәнәгать житештерүе объектлары;	билгеләнми	3.1; 3.9.1; 6.7 - 6.8; 7.5; 11.3; 12.2
Транспорт инфраструктурасы	- санитар-яклау зонасы проектын эшләгәндә һәм эшкәрткәндә алдынгы технологик чишелешләргә куллану шартында, башка куркыныч класслардагы сәнәгать житештерүе объектлары	билгеләнми	2.7.1; 4.9; 4.9.1; 5.4; 7.1 - 7.4; 12.0
Махсус билгеләнештәге Зона	- файдалы казылмалар чыгару объектлары	билгеләнми	12.2
Зиратлар зонасы	- куркынычның IV һәм V класс авыл хужалыгы житештерүе объектлары;	билгеләнми	12.1
Башка махсус билгеләнештәге Зона	- санитар-яклау зонасы проектын эшләгәндә һәм эшкәрткәндә алдынгы технологик чишелешләрдән файдалану шарты белән авыл хужалыгы житештерүе һәм башка куркыныч класстагы объектлар	билгеләнми	6.10; 8.0
Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр зонасы	- авыл хужалыгын тәмин итү объектлары	минималь яшелләндерү дәрәжәсе: 65 %	12.0
Башка зоналар	- склад объектлары;	билгеләнми	9.1; 12.0
Авыл хужалыгы жирләре зонасы	- транспортны саклау объектлары;	билгеләнми	1.1; 1.19 – 1.20
Урманнар һәм башка үсемлекләр зонасы	- күпләп сату базарлары	билгеләнми	1.17; 10.0
Акваторияләр зонасы	- торак пунктларның электр, газ, жылылык, су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу объектлары;	билгеләнми	11.0

* Россия Икътисади үсеш министрлыгының "Жир кишәрлекләренән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында" 01.09.2014 № 540 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләренән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә (Россия Икътисади үсеш министрлыгының 2019 елның 04 февралендәге 44 номерлы боерыгы редакциясендә) билгеләнгән)

2.3. Планлаштырылган объектларны урнаштыруга бәйле рәвештә мондый зоналарны билгеләү таләп ителгән очракта территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга .

3таблица

Зона исеме	Чыганакның исеме	Зона размеры, м
Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зонасы	Газ-бүлү станциясе	300
	Грунт карьеры	100
	Очкыч корылмалар	100
	Янгын сүндерү депосы	50
	Канализация насос станцияләре	20
Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасы поясы	Су жыю скважиналары	30
Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зонасы	110/10 кВ электр подстанциясе	20
	110 кВ электр тапшыруының һава линиясе	20
	10 кВ һава электр линиясенә	10
	10 кВ кабель электр линиясе	1
	Комплектлы трансформатор подстанцияләре 10/0,4 кВ	10
магистраль торба үткәргечләрнең сак зоналары	Газ бүлү станциясенә газ үткәргеч торба	25
Бүлүче газүткәргечләрнең сак зонасы	Газорегулятор пунктлары	10
	Югары басым газүткәргеч	2
	Урта басым газүткәргечләре	2
Элемтә линияләренең һәм корылмаларының сак зоналары	Волокон-оптик элемтә линиясе	2
Автомобиль юлының юл буе полосасы	"Мәскәү - Казан" М12 автомобиль юлы	75
	Перспективалы торак төзелеше территорияләренә таба автомобиль юлы	50
Магистраль яки сәнәгать торбаүткәргечләренә кадәр минималь ара зонасы	Газ-бүлү станциясе	175
	Газ бүлү станциясенә газ үткәргеч торба	150
	Бүлгеч газүткәргеч	10

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләме һәм конфигурациясе әлеге зоналар проектларын эшләүгә бәйле рәвештә төгәлләштерелергә мөмкин.

3. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕ

Торак пунктларның гамәлдәге чикләре Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл җирлегенә Советының 2017 елның 16 октябрендәге 67-р номерлы карары белән расланган Сокуры авыл җирлегенә генераль планы белән билгеләнгән.

Сокуры һәм Обухово авылы чикләре турындагы мәгълүматлар күчмәсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында бар. Күчмәсез милекнең Бердәм дәүләт реестрындагы Сокуры авылы чиге турында белешмәләр гамәлдәге генераль планга туры килми, шуңа бәйле рәвештә элекке проектка Сокуры авылының гамәлдәге чиге сыйфатында Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл җирлегенә Советының 2017 елның 16 октябрендәге 67-р номерлы карары белән расланган Сокуры авыл җирлегенә генераль планы белән билгеләнгән торак пункт чиге күрсәтелгән.

Элекке проект нигезләмәләрен тормышка ашыру өчен Сокуры һәм Обухово авыллары торак пунктларының чикләрен үзгәртү таләп ителә.

Торак пунктларның гамәлдәге һәм планлаштырылган чикләре элекке проектның график материаллары составында торак пунктлар чикләре картасында күрсәтелгән.

Торак пунктларның чикләрен үзгәртү күздә тотыла торган территорияләр участкалары 4 нче таблицада һәм торак пунктлар чикләре картасында күрсәтелгән.

Таблица 4

Торак пункты	Картадагы участокның номеры	Мәйдан, га
Сокуры авылы	1	-5,879
Обухово авылы	2	-16,22
	3	+0,086
	4	-0,068
	5	-0,06
	6	+0,032
	7	-0,029
	8	-0,015
	9	-0,014
	10	-0,013
	11	-0,011
	12	-0,01
	13	+0,006
	14	-0,003
	15	-0,003
	16	-0,002
	17	+0,002
	18	+0,002
	19	-0,0004

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СОКУРЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ.
ҮЗГӨРЕШЛӘР КЕРТҮ.**

ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

3 том

Аңлатма язуы

2020 ел

ЭЧТӘЛЕК

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ	4
1. Кереш	5
1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары	5
1.2. Генераль планга кертелә торган үзгәрешләр	5
1.3. Комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары, шәһәр төзелеше документлары һәм кулланыла торган материаллар турында белешмәләр	
1.4. Жирлекнең кыскача характеристикасы	8
2. ЖИРЛЕК ТЕРРИТОРИЯСЕНЕҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫН ҺӘМ КУЛЛАНЫЛЫШЫН АНАЛИЗЛАУ. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘУ	9
2.1. Торак фонды	9
2.2. Социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар	9
2.3. сәнәгать предприятиеләре һәм объектлары	16
2.3.1. сәнәгать житештерүе объектлары	16
2.3.2. нефть чыгару сәнәгате предприятиеләре һәм объектлары	16
2.4. авыл хужалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре һәм объектлары	16
2.4.1. Авыл хужалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре	16
2.4.2. Авыл хужалыгын тәмин итү объектлары	16
2.5. Склад объектлары	17
2.6. Зиратлар, махсус билгеләнештәге объектлар	17
2.7. Ял һәм туризм объектлары	18
2.8. Транспорт инфраструктурасы	18
2.8.1. Автомобиль транспорты	18
2.8.2. Тимер юл транспорты	20
2.8.3. Су транспорты	20
2.8.4. Һава транспорты	20
2.8.5. Торбаүткәргеч транспорт	20
2.9. Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү	21
2.9.1. Магистраль инженерлык коммуникацияләре	21
2.9.2. Электр белән тәмин итү	21
2.9.3. Газ белән тәмин итү	22
2.9.4. Су белән тәмин итү	22
2.9.5. Су бүлү	23

2.9.6. Жылылык белән тээмин итү	24
2.9.7. Элемтә	24
2.9.8. Коммуналь калдыктарны чыгаруны оештыру	24
2.9.9. Янгын куркынычсызлыгы	25
3. 26 ТОРАК ПУНКТ ЧИКЛӘРЕ	
3.1. 26 торак пунктларның чикләрен үзгәртү нигезләмәсе	
3.2. Торак пунктлар чикләренә кертелә торган жир кишәрлекләре исемлеге	27
3.3. Торак пунктларның билгеләнгән чикләреннән читтә урнашкан һәм торак пунктлар чикләренә кертеләргә тәкъдим ителми торган «торак пунктлар жирләре» категориясендәге жир кишәрлекләре.	
4. АВЫЛ ЖИРЛЕКЛӘРЕ ЧИКЛӘРЕ	32
5. 33 МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ	
6. АЕРУЧА САКЛАУЛЫ ТАБИГАТЬ ТЕРРИТОРИЯЛӘРЕ	34
7. МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР	35
8. УРМАН ФОНДЫНА КЕРҮЧЕ ТЕРРИТОРИЯЛӘР, УРМАНЧЫЛЫКЛАРНЫҢ ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР	
9. ТАБИГАТЬ ШАРТЛАРЫ ҺӘМ ЭКОЛОГИК ХӘЛ	39
9.1. Табигый шартлар һәм ресурслар	39
9.1.1. Рельеф	39
9.1.2. Файдалы казылмалар	39
9.1.3. Гидрогеологик шартлар	39
9.1.4. Өске һәм жир асты сулары	39
9.1.5. Климатик характеристика	39
9.1.6. Инженер-геологик шартлар	40
9.1.7. Ландшафт, туфрак катламы, үсемлекләр	41
9.2. Әйләнә-тирә мохит торышын бәяләү	41
9.2.1. Атмосфера һавасының торышы	
9.2.2. Су ресурсларының торышы	41
9.2.3. Туфрак катламы һәм жир ресурслары торышы	41
9.2.4. Житештерү һәм куллану калдыктары, биологик калдыктар	42
9.2.5. Физик факторлар йогынты	42
9.2.6. Яшел үсентеләр торышы	42
9.3. Экологик хәлне оптимальләштерү чаралары	43

10. ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР КИЛӘП ЧЫГУ КУРКЫНЫЧЫНЫҢ ТӨП ФАКТОРЛАРЫНЫҢ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ	46
10.1. Жирлек территориясенә йогынты ясарга мөмкин булган табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганакалары исемлеге	46
10.2. Авыл жирлеге территориясендә, шулай ук жирлек территориясе янында техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганакалары исемлеге	50
10.3. Жирлек территориясендә биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләрнең мөмкин булган чыганакалары исемлеге	52
10.4. Янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча чаралар исемлеге	53
11. ТӨП ТЕХНИК-ИКТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘР	54

ПРОЕКТ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертү проекты түбәндәге составта эшләнде:

Расланган өлеш

Текст материаллары:

№ п/п	Исеме	Том
1	Территориаль планлаштыру турындагы нигезләмәләр	1

График материаллар:

№ листа	Исеме	Том	Масштаб
1	Жирлекнең урынлы әһәмияткәге объектларын планлаштырып урнаштыру картасы	2	1:10 000
2	Жирлекнең функциональ зоналары картасы	2	1:10 000
3	Торак пунктлар чикләре картасы	2	1:10 000

Кушымта

№ п/п	Исеме	Том
1	Торак пунктлар чикләре турында белешмәләр	-

Генераль планын нигезләү материаллары

Текст материаллары:

№ п/п	Исеме	Том
1	Аңлатма	3

График материаллар:

№ листа	Исеме	Том	Масштаб
1	Жирлек территориясеннән заманча файдалануның картасы	4	1:10 000
2	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең картасы (гамәлдәге нигезләмә)	4	1:10 000
3	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре картасы (проект тәкъдиме)	4	1:10 000

1. КЕРЕШ

Элеге проект белән Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге Советының 2017 елның 16 октябрдәге 67-РС номерлы карары белән расланган Сокуры авыл жирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертелә.

Генераль план материаллары яңа редакциядә бәян ителә.

Проектның заказчысы-Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге башкарма комитеты.

Проектны эшләүче - «Максима» җаваплылыгы чиклэнгән җәмгыяте.

Проект 2040 елга кадәр исәп-хисап чорына эзерлэнгән, тормышка ашыру этаплары билгеләнмэгән.

1.1. Генераль планының максатлары һәм бурычлары

Элеге проектның максаты-генераль планга үзгәрешләр кертү.:

- 16:240301:1340 кадастр номеры белән жир участогы өлешендә Обухово авылыннан көнбатышка таба чистарту корылмаларын урнаштыру;
- 16:240301:1340 кадастр номеры белән жир кишәрлеге өлешендә Обухово авылыннан көнбатышка таба планлаштырылган грунт карьерын урнаштыру;
- кадастр номеры 16:24:240301:1348 булган жир кишәрлеген Обухово авылы чигеннән алу;
- Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының 16.03.2020 ел, № 191 боерыгы белән расланган «220-285 км участогында Миңлебай – Казан газүткәргечен реконструкцияләү» торбаүткәргеч транспорт объектын урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларына ярашлы рәвештә, Сокуры авылыннан төньякка газ бүлү станциясен урнаштыру.

Проектның бурычларына түбәндәгеләр керә:

- авыл жирлеге территориясен комплекслы бәяләү;
- генераль план материалларында жирлек территориясенә торышы һәм аннан файдалану турындагы мәгълүматның факттагы нигезләмәгә туры килүе;
- торак пунктлар чикләренә төзәтмәләр кертү;
- жирлек территориясенә функциональ зоналашуына төзәтмәләр кертү, функциональ зоналар параметрларына төзәтмәләр кертү;
- генераль планының проект тәкъдимнән генераль планга үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында Карар кабул ителгән көнгә актуальләштерү;
- генераль план материалларын Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләренә туры китерү, муниципаль берәмлекләрнең территорияль планлаштыру документлары составына, график бизәлешенә карата таләпләргә туры китерү.

1.2. Генераль планга кертелә торган үзгәрешләр

Генераль план материаллары составына элеге проект белән түбәндәге үзгәрешләр кертелә:

- торак пунктларның чикләре турында белешмәләр булган кушымта тарафыннан Генераль план материалларына өстәмәләр.

Генераль планының график материалларын карап тотуга түбәндәге үзгәрешләр кертелә:

- торак пунктларның гамәлдәге һәм планлаштырыла торган чикләренә чагылышын үзгәртү, ә атап әйткәндә, Генераль план белән расланган чикләргә күрсәтү, торак пунктларның гамәлдәге чикләре буларак билгеләнгән чикләргә күрсәтү; элеге проект тәкъдим итә торган торак пунктларның планлаштырыла торган чикләрен билгеләү;
- күрсәтелә торган объектларның, шул исәптән социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектларның, сәнәгать һәм агросәнәгать комплексы объектларының, склад объектларының, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы, коммуналь хезмәт күрсәтү объектларының, махсус билгеләнештәге объектларның, инженерлык һәм транспорт

инфраструктурасының линияле объектларының, башка объектларның составын һәм урынын корректировкалау (аныклау);;

– урман фондына керүче территорияләр чикләрен корректировкалау;
– күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булган урманчылыкларның чикләрен күрсәтү;

– әлеге проектның максаты һәм генераль планының проект тәкъдимнәрен актуальләштерү белән бәйле объектларны урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектлар исемлеген үзгәртү; урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларның урнашу урыннарын ачыклау;

– территориядән файдалануның аерым шартлары булган, күрсәтелә торган зоналарның, шул исәптән, планлаштырылган объектларның урнашу белән бәйле рәвештә урнаштыру таләп ителә торган зоналарның, гамәлдәге һәм урнаштыру өчен планлаштырылган объектларның составы һәм урыны үзгәртүгә бәйле рәвештә, составына һәм урнашу урыннарына төзәтмәләр кертү – ;

– жирлек территориясенә функциональ зоналашуы, гамәлдәге һәм урнаштыру өчен планлаштырылган объектларның составы һәм урыны үзгәртүгә бәйле.

Генераль планының график материаллары шулай ук аларны федераль әһәмияттәге объектларны, төбәк әһәмияттәге объектларны, жирле әһәмияттәге объектларны территорияле планлаштыру документларында тасвирлау һәм чагылдыру таләпләренә туры китерү өлешендә эшләп бетерелде, ул Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 09.01.2018 ел, № 10 боерыгы белән расланган.

Генераль пландагы текст материалларын карап тотуга түбәндәге үзгәрешләр кертелә:

– аларның исемлеген һәм урнашу урынын төгәлләштерүгә бәйле рәвештә объектларны урнаштыру өчен планлаштырылган һәм гамәлдәге тасвирламаларга төзәтмәләр кертү, шулай ук әлеге объектлар турында мәгълүмат составын үзгәртү;

– торак пунктлар чикләре турында мәгълүматка төзәтмәләр кертү;

– табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычының төп факторларының характеристикалары турында мәгълүматка төзәтмәләр кертү;

– территорияле планлаштыруның башка документлары нигезендә федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге чаралар турында белешмәләрнең генераль планын нигезләү буенча материалларны төшереп калдыру;

– техник-икътисадый күрсәткечләр буенча генераль планын нигезләү буенча материалларга өстәмә.

1.3. Комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары, шәһәр төзелеше документлары һәм кулланыла торган материаллар турында белешмәләр

Әлеге проект Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлегенен генераль планына үзгәрешләр кертү проекты Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукый актлары таләпләренә туры китереп эзерләнган:

– Россия Федерациясенә шәһәр төзелеше кодексы 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;

– Россия Федерациясе Жир кодексы, 25.10.2001 ел, № 136-ФЗ;

– Россия Федерациясе Урман кодексы 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ;

– Россия Федерациясе Су кодексы 03.06.2006 ел, № 74-ФЗ;

– «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон»;

– РФ Хөкүмәтенә «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итү турында " 2006 елның 9 июнендәге 363 номерлы карары»;

– «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында " 2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы»;

– «Лаеш муниципаль районы «муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренә территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 28-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы (24.07.2014 елның 70-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә);

– » 2024 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында " 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары (2009 елның 28 августындагы редакциясендә));

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 13 мартындагы 149 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасында калдыклар белән, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схема.

Генераль планы эзерләгәндә түбәндәге норматив документлар кулланылды:

- СП 42.13330.2016 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

- СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.04.02-84 * " су белән тәмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корымалар»;

СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 " санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм нормативлар»;

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.12.2013 ел, № 1071 карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелешен проектлаштыру буенча республика нормативлары;

Әлеге проект түбәндәге планнар һәм социаль-икътисадый үсеш программаларының нигезләмәләрен исәпкә алып эзерләнгән:

– » 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында "2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган" 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе (алга таба-Стратегия));

– 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәрге план чорына Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының социаль-икътисадый үсеше стратегиясе

Стратегия нигезендә, Лаеш муниципаль районы территориясе түбәндәге проектларны тормышка ашыру территориясе булып тора: «халыкны күчәрүне Яңарту», «Казан агломерациясенә инженерлык инфраструктурасын үстерү һәм модернизацияләү», «Казан шәһәр яны зонасы», «сәнәгать зоналары Редевелопменты», «Казан агломерациясенә транспорт инфраструктурасын үстерү», «Идел-Кама агымы»«Экозонасы,» чиста юл», Казан икътисадый зонасында калдыклар белән идарә итү проекты.

Генераль план белән каралган чаралар югарыда күрсәтелгән Стратегия проектларына каршы килми.

Жирлек территориясендә эшләп килүче территориаль планлаштыру документлары:

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 28.12.2012 ел, № 2607-р күрсәтмәсе белән расланган Сәламәтлек саклау өлкәсендә Россия Федерациясенә территориаль планлаштыру схемасы.;

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 26.02.2013 ел, № 247-р күрсәтмәсе белән расланган югары һөнәри белем өлкәсендә Россия Федерациясенә территориаль планлаштыру схемасы.;

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 19.03.2013 ел, № 384-р боерыгы (Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 02.08.2018 ел, № 1610-р күрсәтмәсе белән расланган редакциясендә) белән расланган федераль транспорт өлкәсендә Россия Федерациясенә территориаль планлаштыру схемасы.);

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 13.08.2013 ел, № 1416-р боерыгы (Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 18.09.2009 ел, № 2104-р күрсәтмәсе белән расланган редакциясендә) белән расланган торбаүткәргеч транспорт өлкәсендә Россия Федерациясенә территориаль планлаштыру схемасы.);

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 11.11.2013 ел, № 2084-р боерыгы (Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 25.07.2009 ел, № 1651-р күрсәтмәсе белән расланган редакциясендә) белән расланган энергетика өлкәсендә Россия Федерациясенә территориаль планлаштыру схемасы.);

– Россия Федерациясе Президентының 2015 елның 10 декабрендәге 615с номерлы Указы белән расланган оборона һәм куркынычсызлык өлкәсендә Россия Федерациясенә территориаль планлаштыру схемасы.;

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 21.02.2011 ел, № 134 карары (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2020 елның 9 июлендәге 569 номерлы карары белән расланган редакциясендә) белән расланган Татарстан Республикасының территорияль планлаштыру схемасы;

– Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының территорияль планлаштыру схемасы, № 117-РС, 19.12.2011 ел, № 3-РС 03.02.2020 ел, № 3-р карары редакциясендә, Лаеш муниципаль районы Советы карары белән расланган.;

– Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл җирлеге Советының 2017 елның 16 октябрэндәге 67-р номерлы карары белән расланган Сокуры авыл җирлегенен генераль планы.

Генераль планы эзерлэгәндә файдаланылды:

- Җирне дистанцион зондлау материаллары-космик фото;
- дөүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча идарәсенен кадастр исәбе мәгълүматлары;
- федераль дөүләт статистикасы хезмәте мәгълүматлары;
- «РКЦ «Земля " АЖ тарафыннан бирелгән 1:10000 масштабтагы картографик нигез».

1.4. Җирлекнең кыскача характеристикасы.

Сокуры авыл җирлеге Лаеш муниципаль районының төньяк өлешендә урнашкан. Аның мәйданы 4280,359 га тәшкит итә.

Сокуры авыл җирлеге чиге «Лаеш муниципаль районы «муниципаль берәмлегенен һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 28-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән (24.07.2014 елның 70-ТРЗ номерлы закон редакциясендә).

Җирлек чиге турында мәгълүмат күчәмсез милекнең Бердәм дөүләт реестрында тәкъдим ителгән.

Җирлек территориясендә түбәндәге торак пунктлар урнашкан:

- Сокуры авылы, авыл җирлегенен административ үзәге);
- Обухово авылы.

2020 елның 1 гыйнварына даими халык саны 2084 кеше тәшкит итә, шул исәптән:

- Сокуры авылында: 1917 кеше;
- Обухово авылында 167 кеше.

Мәгълүмат җирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә күрсәтелгән.

Җирлек өчен шулай ук сезонлы халык булу хас.

2. ЖИРЛЕК ТЕРРИТОРИЯСЕНЕҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫН ҺӘМ КУЛЛАНЫЛЫШЫН АНАЛИЗЛАУ. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘУ

2.1. Торак фонды

Гамәлдәге хәл

Жирлекнең торак төзелеше бер һәм ике катлы индивидуаль торак йортлар, күпфатирлы торак йортлар Сокуры авылының үзәк өлешендә тәкъдим ителгән.

Жирлекнең торак фондының гомуми күләме 01.01.2020 елга 90,1 мең кв.м торак мәйданын тәшкил итә.

Мәгълүмат Федераль дәүләт статистика хезмәте мәгълүматларына нигезләнеп күрсәтелгән.

Даими халыкның торак белән тәэмин ителеш күрсәткече 43,23 кв. м/кеше тәшкил итә.

Жирлек территориясендә шулай ук икенче торак өчен билгеләнгән торак фонды да бар, аның күләме турында белешмәләр юк..

Проект тәкъдиме

Генераль план буенча гомуми мәйданы 1452,84 гектар булган торак төзелеше өчен территорияләр бүлеп бирү карала, ул индивидуаль һәм күпкатлы торак йортлар һәм катнаш торак йортлар төзү функциональ зоналарын формалаштыруга бәйле, шул исәптән:

- Сокуры авылының көньяк һәм көнбатыш өлешләрендә: 733,75 га;
- Сокуры авылының төньяк өлешендә: 328,61 га;
- Сокуры авылының көнчыгыш өлешендә: 10,03 га;
- Обухово авылының төньяк-көнчыгыш өлешендә: 384,72 га.

Шул исәптән, Сокуры авылының көнбатыш өлешендә шулай ук 0,97 гектар мәйданлы күпкатлы торак йортлар белән төзелешнең функциональ зонасын бүлеп бирү каралган (жирле үзидарә органы хаты нигезендә). Күрсәтелгән территорияләргә үзләштерү мөмкинлеге белән бәйле торак фонды күләме арту 726,42 мең кв. м торак мәйданын тәшкил итәргә мөмкин. Торак фонды күләме арту шартлы рәвештә кабул ителгән күрсәткечләргә нигезләнгән: индивидуаль торак төзелеше өчен жир кишәрлеге мәйданы 1500 кв. м (15 сотка) һәм 100 кв. м га тигез булган торак йорт мәйданы; коттедж төзелешләренең торак берәмлекләре составында төрле функциональ билгеләнештәге территорияләргә норматив нисбәте (коттедж бистәсе өчен торак төзелеше өлеше 75 % тәшкил итә), уртақ предприятие тарафыннан билгеләнгән 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89 Актуальләштерелгән редакция 2.07.01-89*. Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү».

Торак төзелешен үстерү шулай ук төзелешнең тыгызлыгын арттыру һәм файдаланылмый торган территорияләргә үзләштерү исәбенә мөмкин.

2.2. Социаль, ижтимагый һәм эшлекле объектлар

Гамәлдәге хәл

Сокуры авыл жирлеге территориясендә тәкъдим ителгән социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге төп объектлар һәм учреждениеләр турындагы белешмәләр 1 нче таблицада күрсәтелгән. Өлегә белешмәләр 2020 елның 1 гыйнварындагы мәгълүматлар буенча китерелгән..

1таблица 1

№ картада	Исеме		Урнашу урыны	Проект куәте
МЭГАРИФ ОБЪЕКТЛАРЫ				
1	мәктәпкәчә белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы	Сокуры авылы, . Березовая ур.	35 урын

2	гомуми белем бирү оешмасы	Урта гомуми белем бирү мәктәбе	Сокуры авылы, Державин ур.	169 урын
-	өстәмә белем бирүне оештыру	Бирелмәгән		
СƏЛАМƏТЛЕК САКЛАУ ОБЪЕКТЛАРЫ				
3	беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтүче медицина оешмасы бүлекчәсе	Фельдшер-акушер пункты	Сокуры авылы, Державин ур.	26 пос./см.
МƏДƏНИЯТ ОБЪЕКТЛАРЫ				
4	мәдәни-ял итү (клуб) тибындагы объект	Авыл мәдәният йорты	Сокуры авылы . Школьная ур	300 урын
5	мәдәни-агарту объектлары	Авыл китапханәсе	Сокуры авылы, Державин ур. ул. Школьная	13000 экз.
ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТ ОБЪЕКТЛАРЫ				
6	спорт объекты	Гомуми белем бирү мәктәбе каршындагы спорт залы	Сокуры авылы, Державин ур.	189 кв. м идән майданы
7	спорт корылмасы	Гомуми белем бирү мәктәбе каршындагы спорт залы	Сокуры авылы, Державин ур.	1250 кв. м
8	спорт корылмасы	Гомуми белем бирү мәктәбе каршындагы спорт залы	Сокуры авылы, Державин ур.	3500 кв. м
ХАЛЫККА ХЕЗМƏТ КҮРСƏТҮ ОБЪЕКТЛАРЫ, АДМИНИСТРАТИВ, ДИНИ ҺӘМ БАШКА СОЦИАЛЬ, ИЖТИМАГЫЙ ҺӘМ ЭШЛЕКЛЕ БИЛГЕЛƏНЭШТƏГЕ ОБЪЕКТЛАР				
-	почта элементәсе объекты	тәкъдим ителмәгән		
9	жәмәгать тәртибен саклау объекты	Полиция участок пункты	Сокуры авылы, Державин ур. . Державина ур.	—
10	сәүдә, жәмәгать туклануы объекты	Ваклап сату объектлары	—	—
11	административ бина	Авыл жирлеге Советы бинасы	Сокуры авылы,. Державина	—
12	дини оешма объекты	Чиркәү	Сокуры авылы, Школьная ур.	—
13	дини оешма объекты	Часовня	Сокуры авылы (зират янында)	—
14	дини оешма объекты	Мәчет	Сокуры авылы. Покровская ур.	—

Халыкны хастаханә учреждениеләре, шулай ук ашыгыч медицина ярдәме белән тәэмин итү стационар һәм ашыгыч медицина ярдәме станциясе булган Столбище табиблык амбулаториясе тарафыннан гамәлгә ашырыла. Сокуров авыл жирлегенә административ үзәгеннән Столбище табиб амбулаториясенә кадәр ара 20 км чамасы тәшкит итә (ашыгыч ярдәм машинасы килү вакыты - 20 мин чамасы).

Авыл жирлеге халкының төп социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнешендәге объектлар белән тәмин ителешнең факттагы дәрәжәсен бәяләү 2 нче таблицада китерелгән.

2таблица

Объектларның тибы	Объектларның суммар факт куәте		Тәмин ителешнең факттагы дәрәжәсе, %	Кирәкле тәмин ителеш дәрәжәсенә ирешү өчен кирәкле объектларның житмәүчән егәрлекләре	
	күрсәткеч	үлчәү берәмлеге		күрсәткеч	үлчәү берәмлеге
Гомуми белем бирү учреждениеләре	169	урын	178	—	урын
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	35	урын	71	15	урын
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	0	урын	0	78	урын
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	26	1 сменага	69	11,93	1 сменага
Клуб учреждениеләре	300	урын	48	325	урын
Авыл китапханәләре	13000	нөсхә	83	2630	нөсхә
Спорт заллары	189	кв. м майдан идән	26	540	кв. м майдан идән
Спорт (яссылык) корылмалары	4750	кв. м	117	—	кв. м

Халыкның хезмәт күрсәтү объектлары белән тәмин ителеш дәрәжәсен билгеләү СП 42.13330.2016 киңәш иткән нормативлар нигезендә Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2024 елга кадәр жәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында» 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы карары белән гамәлгә ашырылды.

Проект тәкъдиме

Социаль, ижтимагый һәм эшлекле объектлар тарафыннан халыкка хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту өчен генераль план белән кайбер объектларны урнаштыру күздә тотыла, алар турындагы белешмәләр 3таблицада китерелгән.

3таблица

Объектның статусы	Объект Исеме	Төп характеристикалар	Урнашу урыны	Урнаштыруны нигезләү
жирлекнең урынлы әһәмияте	Авыл клубы *	проект куәте- 500 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	Сокуры авылының төньяк өлешендә перспективалы торақ төзелеше
	Күпфункцияле тамаша комплексы*	проект куәте- 1907 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	территориясендә халыкны хезмәт күрсәтү объектлары белән тәмин

	Яссылык *	проект куэте- 1050 кв. м	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	итү (гамәлдәге планлаштыру проекты нигезендә))
	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 100 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
жирлекнең урынлы әһәмияте	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 1300 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	Сокуры авылының төньяк өлешендә перспективалы торак төзелеше территориясендә халыкны хезмәт күрсәтү объектлары белән тәэмин итү (гамәлдәге планлаштыру проекты нигезендә))
	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 1470 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 1470 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Сәүдә предприятиесе*	проект куэте- 550 кв. м сәүдә майданы	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Сәүдә үзәге*	проект куэте- 1871 кв. м тогр. площади	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Көнкүреш хезмәте күрсәтү комплексы *	проект куэте- 248 эш урыны	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиесе*	проект куэте- 13 эш урыны	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиесе*	проект куэте- 13 эш урыны	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Жәмәгать туклануы предприятиесе *	проект куэте- 250 пос. урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Банка бүлеге *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Гостиница *	проект куэте- 46 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	

	Административ бина *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Торак-эксплуатация оешмасы *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
муниципаль районның жирле эһәмияттәге	Балалар бакчасы **	проект куэте- 140 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	Сокуры авылының төньяк өлешендә перспективалы торак төзелеше территориясендә халыкны хезмәт күрсәтү объектлары белән тәмин итү (гамәлдәге планлаштыру проекты нигезендә))
	Балалар бакчасы **	проект куэте- 140 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Балалар бакчасы **	проект куэте- 220 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Балалар бакчасы **	проект куэте- 494 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Балалар бакчасы **	проект куэте- 494 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Балалар бакчасы **	проект куэте- 494 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Балалар бакчасы **	проект куэте- 494 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Гомуми белем бирү мәктәбе * **	проект куэте- 1224 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Гомуми белем бирү мәктәбе * **	проект куэте- 1483 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Гомуми белем бирү мәктәбе * **	проект куэте- 1483 урын	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Поликлиника * **	проект куэте- 192 1 сменага	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Поликлиника * **	проект куэте- 300 1 сменага	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Ашыгыч медицина ярдәме пункты *	проект куэте- 2 автомобиля	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Почта элемтәсе бүлгә *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
	Тәртип саклау терәк пункты *	-	Сокуры авылы (Төньяк өлеш)	
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	проект куэте- 80 урын	Сокуры авылы (үзәк өлеш))	тиешле объектлар белән тәмин ителешнең таләп ителгән дәрәжәсенә ирешү; муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасы нигезләмәләрен гамәлгә	

				ашыру
--	--	--	--	-------

* территорияне планлаштыруның гамәлдәге проекты, шул исәптән аларның проект куәтләре нигезендә күрсәтелгән; объектлар халыкның социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар белән тәмин ителешенә йомгаклау дәрәжәсен билгеләгәндә исәпкә алынмый.

** чараны гамәлгә ашыру өчен Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кергү зарур

Халыкның социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге төп объектлар белән тәмин ителешнең гамәлдәге дәрәжәсен анализлау нигезендә шулай ук мондый объектларны төзү һәм реконструкцияләү буенча берничә чара, шулай ук халыкның әлеге объектлар белән тәмин ителешенә норматив дәрәжәсенә ирешү өчен кирәкле оештыру чаралары билгеләнә. Күрсәтелгән чаралар 4 нче таблицادا китерелгән.

4таблица 4

Объектлар тибы	Проект егәрлеге		Чаралар
	әһәмияте	үлчәү берәмлеге	
	15	урын	Сокуры авылында яшәп килә торган балалар бакчасын реконструкцияләү, проект куәтен 50 урынга кадәр арттыру белән
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	11,93	1 сменага	Проект куәтен 37,93 1 сменага кадәр арттырган Сокуры авылында гамәлдәге фельдшер-акушерлык пункттын реконструкцияләү
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	350	урын	Сокуры авылында авыл клубы төзелеше
Клуб учреждениеләре	2630	экз.	Реконструкция существующей сельской библиотеки в с. Сокуры с увеличением проектной мощности до 15630 экз.
Авыл китапханәләре	288	Идән мәйданы кв. м	Строительство спортивного зала в с. Сокуры
Спорт заллары	288	Идән мәйданы кв. м	Обухово авылында спорт залы төзелеше

Искәрмә.

Әлеге чараларны гамәлгә ашыру финанслау булганда гамәлгә ашырылырга мөмкин

Мондый объектларны урнаштыру чараларын, шулай ук таләп ителә торган дәрәжәгә ирешү буенча тәкъдимнәренә исәпкә алып, авыл жирлегә халыкның социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнешендәге төп объектлар белән тәмин ителешнең планлаштырыла торган дәрәжәсен бәяләү 5 нче таблицادا китерелде.

Таблица 5

Объектларның тибы	Гамәлдәге һәм планлаштырылган объектларның суммар куәте		әһәмияте берәмлек үлчәү
	әһәмияте	берәмлек үлчәү	
Гомуми белем бирү	169	урын	178 *

учреждениеләре			
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	50	урын	100
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	80	урын	103 **
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	37,93	1 сменага	100
Клуб учреждениеләре	750	урын	120 **
Авыл китапханәләре	15630	экз.	100
Спорт заллары	765	кв. м майдан идән	105 **
Спорт (яссылык) корымалары	4750	кв. м	117 *

* тәмин ителеш күрсәткече 100 %тан артык тәшкит итә, чөнки гамәлдәге объектларның куәте мондый объектларның таләп ителә торган куәтеннән исәп-хисап чорына артык.

** тәмин ителеш күрсәткече планлаштырыла торган объектларның типовой проектларын куллануга бәйле рәвештә 100 %тан артык тәшкит итә.

Халыкның хезмәт күрсәтү объектлары белән тәмин ителеш дәрәжәсен билгеләү СП 42.13330.2016 киңәш иткән нормативлар, шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2024 елга кадәр жәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында» 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы карары нигезендә гамәлгә ашырылды.

Торак фонды күләме 726,42 мең кв. м. га арту ихтималы булганлыктан, даими халык санының якинча артуы 25425 кеше тәшкит итәргә мөмкин (гаилә коэффициенты 3,5 тигез кабул ителде).

Социаль, ижтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар тарафыннан мөмкин булган халыкның норматив ихтыяжи турындагы белешмәләр 6 нчы таблицада китерелгән.

Таблица 6

Объектларның тибы	Тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе норматив күрсәткече *	Объектларның куәте	
		Объектларның куәте	әһәмияте берәмлек үлчәү
Гомуми белем бирү учреждениеләре	180 уран 1000 кешегә (демография турында мәгълүмат булмаганда)	4577	урын
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	180 уран 1000 кешегә (демография турында мәгълүмат булмаганда)	4577	урын
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	мәктәп яшендәге балаларның 82% ы колачлы	3753	урын
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	Сменага 18,15 кеше килә	461,46	сменада бару
Клуб учреждениеләре	1000 кешегә 300 зыян	7628	урын
Авыл китапханәләре	1000 кешегә 7,5 мең берәмлек	190688	мең берәмлек саклау

	саклау берәмлеге		берәмлеге
	6 урын уку залында 1000 кешегә исәпләнгән	152,55	уку залында дәрәс
Спорт заллары	3500 кв. м майданда идән 1000 кешегә исәпләнгән	8898,75	кв. м майдан идән
Спорт (яссылык) корылмалары	19500 кв. м. 1000 кешегә	49578,75	кв. м

*2016 елның 42.13330 нчы маддәсе, Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары, Татарстан Республикасын шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы карары белән «Ижтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәмин ителешенң социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында» нигезендә шәһәр төзелеше билгеләнгән.

Сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларының куәтләрен тиешле дәрәжәдә арттыру мөмкинлеген ачыклау гамәлдәге норматив база әлегә объектларга ихтыяҗны объектив бәяләү бирми, дип күздә тотылмый. Аларны урнаштыру сорау барлыкка килгән сәен билгеләнергә тиеш.

2.3. Сәнәгать предприятиеләре һәм объектлары

2.3.1. Сәнәгать житештерүе объектлары

Гамәлдәге нигезләмә

Сокуры авыл җирлегә территориясендә урнашкан сәнәгать житештерүе объектларына объектлар керә:

- Сокуры авылының үзәк өлешендә сәнәгатьнең төрле төрләре белән " Сокуры» сәнәгать паркы;
- Сокуры авылының көнчыгыш өлешендә асфальт-битум заводы;
- Сокуры авылыннан Көнчыгышка тимер-бетон төзелеш материаллары чыгару буенча предприятиеләр;
- Сокуры авылының үзәк өлешендә жәмәгать туклануы өчен әзерләү фабрикасы.

Проект тәкъдиме

Генераль план нигезендә сәнәгать житештерүе объектларын урнаштыру тәкъдим ителми.

2.3.2. Нефть чыгару сәнәгате предприятиеләре һәм объектлары

Гамәлдәге нигезләмә

Җирлектә предприятиеләр һәм чыгару сәнәгате объектлары юк.

Проект тәкъдиме

Җирле үзидарә органнары һәм кызыксынган затларның ниятләре буенча, Обухово авылыннан көнбатышка таба грунт карьерасын урнаштыру планлаштырыла (территориянең майданы – 7,89 га).

2.4. Авыл хужалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре һәм объектлары

2.4.1. Авыл хужалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре

Гамәлдәге нигезләмә

Сокуры авыл җирлегә территориясендә түбәндәге авыл хужалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре бар:

- Обухово авылыннан көнчыгышка таба умарталык;
- Сокуры авылыннан көнчыгышка таба эре мөгезле терлек фермасы;

- Сокуры авылының үзәк өлешендә күп функцияле дунгыз фермасы;
- жирлекнең көньяк өлешендә күп функцияле булмаган балык хужалыгы.

Проект тәкъдиме

Авыл хужалыгы житештерүе, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләрен генераль план белән урнаштыру тәкъдим ителми.

Авыл хужалыгы производствосының күп функцияле булмаган предприятиеләре урнашкан территорияләр авыл хужалыгы житештерүен үстерү өчен резерв буларак карала.

2.4.2. Авыл хужалыгын тәмин итү объектлары

Гамәлдәге нигезләмә

Авыл жирлеген территориясендә авыл хужалыгын тәмин итү объектлары күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме

Авыл хужалыгын тәмин итү объектларын генераль план белән урнаштыру тәкъдим ителми.

2.5. Склад объектлары

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлектәге склад объектларына карыйлар:

- Сокуры авылының көнчыгыш өлешендә житештерү базасы;
- Сокуры авылының үзәк өлешендә житештерү базалары;
- Сокуры авылынан көнчыгышка таба складлар.

Проект тәкъдиме

Склад объектларын генераль план белән урнаштыру тәкъдим ителми.

2.6. Зиратлар, махсус билгеләнештәге объектлар

Гамәлдәге нигезләмә

Сокуры авыл жирлеген территориясендә бирелгән зиратлар турында мәгълүматлар 7 нче таблицада китерелгән.

7 таблица

Объект	Урнашу урыны	Фактик майдан, га	Жир кишәрлеге булу турында белешмәләр				Комментарий
			кадастр-номеры	жир категориясе	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Искәрмә	
Зират (гамәлдәге)	с. Сокуры	3,9179	16:24:240101:2283	Торак пунктлар жирләре	Ритуаль эшчәнлек (зират)	-	жир кишәрлекләре чикләрен зиратның факттагы чикләренә туры китерү, жир кишәрлеге характеристикаларын тиешле таләпләргә үзгәртү таләп ителә *
			16:24:240101:1742	Торак пунктлар жирләре	Күп катлы торак йортлар урнаштыру өчен	рөхсәт ителгән куллану төре территорияне фактта куллануга туры килми	
			16:24:240101:1737	Торак пунктлар жирләре	Күп катлы торак йортлар урнаштыру өчен		
			16:24:	Торак	Күп катлы		

		240101: 1736	пунктлар жирләре	торак йортлар урнаштыру өчен	
		16:24: 000000:464	Урман фонды жирләре	Сәнәгать объектлар ын урнаштыру өчен	объект жир кишәрлеген өлешендә урнашкан
		кадастр кварталы территориясендә бер өлеш 16:24:240101			-

* жир кишәрлегендә кирәкле характеристикалары булып тора:

жирләрнең категориясе - «сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиоташырулар, телевидение, информатика жирләре, космик эшчәнлекне тәмин итү өчен жирләр, оборона, куркынычсызлык жирләре һәм башка махсус билгеләнештәге жирләр.»;

рөхсәт ителгән куллану төре - «ритуаль эшчәнлек» (12.1 код Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 01.09.2014 ел, № 540 боекы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә (Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 04.02.2009 ел, № 44 боекы редакциясендә))

Жирлек территориясендә тәкъдим ителгән башка махсус билгеләнештәге объектларга түбәндәгеләр керә:

-Обухово авылыннан төньяк-көнбатышка таба биотермик чокыр.

Обухово авылының көньяк өлешендә укыту-тренировка үзәге урнашкан.

Проект тәкъдими

Генераль план белән махсус билгеләнештәге объектларны урнаштыру тәкъдим ителми.

2.7. Ял һәм туризм объектлары

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлектә ял һәм туризм объектлары тәкъдим ителмәгән.

Проект тәкъдими

Авыл жирлеген территориясендә туристик-рекреацион функцияне үстерү генераль план белән тәкъдим ителми.

2.8. Транспорт инфраструктурасы

2.8.1. Автомобиль транспорты

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлекнең урам-юл челтәрендә төп элементлары турында мәгълүмат, аларның характеристикалары 8 нче таблицада китерелгән.

8 таблица

Объект статусы	Объект Исеме	Төп характеристикалар	Жирлек чикләрендә озынлык, м
федераль эһәмияттәге	«Казан - Оренбург - Акбулак - Казахстан Республикасы белән чик» Р-239 автомобиль юлы	III категория;	5583
региональ эһәмияттәге	«Идел» М7 - Тагашево - «Казан - Оренбург» автомобиль юлы	өслек: асфальт-бетон	4508

	«Сокуры - Кирби - Травкино» автомобиль юлы	категория: IV;	3939
	«Сокуры» балык питомнигына килү» автомобиль юлы	өслек: асфальт-бетон	2584
	«Обухово авылына килү» автомобиль юлы	категория: IV;	323
муниципаль районның жирле эһәмияттәге	каты өслекле башка автомобиль юллары	өслек: асфальт-бетон	5127
	Автомобиль юллары	каплау өслектән башка	2022
жирлекнең урынлы эһәмияте	торак урамнары, торак пунктлар территориясендә йөрү	–	29312

Жирлек территориясендә шулай ук автомобиль транспортының башка объектлары да бар:
- «Казан - Оренбург - Акбулак - Казахстан Республикасы чиге» Р-239 автомобиль юлында ике автомобиль ягулык салу станциясе Сокуры авылыннан көнчыгышка таба.

Янгын сүндерү транспортын узу барлык биналарга һәм корылмаларга да тәэмин ителгән.
Жирлекнең торак пунктлары каты өслекле автомобиль юллары белән тәэмин ителгән.

Ижтимагый транспорт шәһәрара һәм шәһәр яны автобус маршрутларыннан гыйбарәт:
"Казан автовокзалы - Лаеш".

Проект тәкъдиме

Генераль план нигезендә автомобиль транспортын үстерү карала.

Урам-юл челтәре элементларын урнаштыру өчен планлаштырылган белешмәләр, аларның төп характеристикалары һәм урнашуын нигезләү 9 нчы таблицада бирелгән.

9 таблица

Объект статусы	Объект Исеме	Төп характеристикалар	Жирлек чикләрендә озынлык, м	Объектны урнаштыруны нигезләү
федераль эһәмияттәге автомобиль юллары	"Мәскәү - Казан" М12 автомобиль юлы	өслек - асфальт-бетон; категория - I	1093	Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе урам-юл челтәре элемтәсен яхшырту; Россия Федерациясенен территорияль планлаштыру схемасы нигезләмәләрен гамәлгә ашыру
муниципаль районның урынлы эһәмияттәге автомобиль юллары	Перспективалы торак төзелеше территорияләренә килү автомобиль юлы *	өслек - асфальт-бетон; категория - IV	2058	перспектив торак төзелеше территорияләрен тәэмин итү
	Газ бүлү станциясенә бару өчен автомобиль юлы *	өслек - вак таш	993	каты өслекле автомобиль юлы; жирле үзидарә органнары инициативасы

* чараны тормышка ашыру өчен Лаеш муниципаль районының территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кергү кирәк

Автомобиль юлларын урнаштыру, шулай ук, кыргый хайваннарның, шул исәптән, миграция куркынычсызлыгын тәэмин итүгә юнәлдерелгән берничә оештыру чараларын күздә тотта:

- хайваннар өчен жир асты һәм жир өсте кичүләрен оештыру (әлеге корылмаларның урнашуы һәм конструктив чишелешләре) планлаштырылган автомобиль юлының территорияне планлаштыру документлары һәм проект документлары белән билгеләнергә тиеш);

- хайваннарны транспорт чараларына эләктерүне булдырмый торган саклау корылмаларын һәм жайланмаларын оештыру.

Автомобиль юлларын төзегәндә Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «житештерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, труба үткәргечләрен, элемент линияләрен һәм электр тапшыргычларын эксплуатацияләгәндә, хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау таләпләрен раслау турында» 13.08.1996 ел, № 997 карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 15.09.2000 ел, № 997 карарын үтәү зарур. № 669 «житештерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, труба үткәргечләрен, элемент линияләрен һәм электр тапшыргычларын эксплуатацияләгәндә, хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау буенча таләпләр турында», шулай ук проект документациясен Татарстан Республикасының Биологик ресурслар буенча Дәүләт комитеты белән килештерү турында "гы боерыгы белән расланган.

«Мәскәү – Казан» М12 автомобиль юлын урнаштыру шулай ук аеруча саклаулы табигать территориясе – төбәк әһәмиятендәге «Мишә елгасы» табигать һәйкәле чикләрендә күздә тотыла, шуңа бәйле рәвештә әлеге чараны тормышка ашыру аеруча саклаулы табигать территориясен саклау режимы нигезендә башкарылырга тиеш.

2.8.2. Тимер юл транспорты

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлек территориясендә тимер юл транспорты күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме

Жирлек территориясендә тимер юл транспорты үсеше күздә тотылмый.

2.8.3. Су транспорты

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлек территориясендә су транспорты күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме

Жирлек территориясендә су транспортын үстерү күздә тотылмый.

2.8.4. Һава транспорты

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлек территориясендә Һава транспорты күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме

Жирлек территориясендә Һава транспорты үсеше күздә тотылмый.

2.8.5. Торбаүткәргеч транспорт

Гамәлдәге нигезләмә

Торбаүткәргеч транспорты турында мәгълүматлар «Магистраль инженерлык коммуникацияләре» пунктында «инженерлык инфраструктурасы һәм коммунал хезмәт күрсәтү» 2.9 бүлегендәге "Магистраль инженерлык коммуникацияләре" пунктында бирелгән.

Проект тәкъдиме

Торбаүткәргеч транспорт объектларын урнаштыру буенча чаралар «Магистраль инженерлык коммуникацияләре» пунктында 2.9 бүлегендәге «инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү» бүлегендә тәкъдим ителгән.

2.9. Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү

2.9.1. Магистраль инженерлык коммуникацияләре

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлек территориясендә түбәндәге магистраль инженерлык коммуникацияләре тәкъдим ителгән:

- магистраль торбаүткәргечләр (нефть үткәргече, Холмогоры-Клин»);
- 110 кВ, 10 кВ көчәнешле һава электр линияләре;
- элемтә линияләре.

Проект тәкъдиме

110/10 кВ электр подстанциясе эшләвен тәэмин итү өчен, кызыксынган затларның ниятләре белән бәйлә рәвештә, Генераль план белән 110 кВ һәм 10 кВ көчәнешле һава электр тапшыру линияләрен урнаштыру тәкъдим ителә.

Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының 16.03.2020 ел, № 191 боерыгы белән расланган «220 – 285 км участогында Миңлебай – Казан газүткәргечен реконструкцияләү» торбаүткәргеч транспорты объектын урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларына ярашлы рәвештә, газ бүлү станциясен, Сокура авылыннан төньякка таба чистарту жайланмаларын, шулай ук газ бүлү станциясенә (диаметр-500 мм) һәм башка объектларны урнаштыру планлаштырыла.

Әйләнә-тирә мохит торышына урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларның тискәре йогынтысы күздә тотылмый.

2.9.2. Электр белән тәэмин итү

Гамәлдәге нигезләмә

Электр көчәнешенә кимүе һәм бүлү трансформатор электр станцияләре 6-10/0,4 кВ. белән тәэмин ителә.

Сокура авылыннан көнчыгышка таба 10 кВ «Сокуры» бүлү пункты урнашкан.

Биналарның һәм корылмаларның электр энергиясе белән тәэмин ителеше 100 % тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Кызыксынган затларның ниятләре буенча, Сокура авылыннан көнчыгышка 110/10 кВ электр подстанциясен, шулай ук 110 кВ һәм 10 кВ көчәнешле һава электр тапшыру линияләрен урнаштыру күздә тотыла.

Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының 16.03.2020 ел, № 191 боерыгы белән расланган «220 – 285 км участогында Миңлебай – Казан газүткәргечен реконструкцияләү» торбаүткәргеч транспорт объектын урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларына ярашлы рәвештә, Сокура авылыннан төньякка таба 10/0,4 кВ блок-комплект электростанциясен, шулай ук планлаштырыла торган газ бүлү станциясенә һәм газ бүлү станциясенә кадәр

газүткәргечнең эшләвен тәмин итә торган 10 кВ һава һәм кабель электр линиясен урнаштыру планлаштырыла.

Әйләнә-тирә мохит торышына урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларның тискәре йогынтысы күздә тотылмый.

Сокура авылының төньяк өлешендә перспектив торак төзелеше территорияләрен электр энергиясе белән тәмин итү өчен гамәлдәге планлаштыру проекты нигезендә 10 кВ һәм 10/0,4 кВ комплектлы алты трансформатор подстанцияләре 10 кВ электр тапшыру линияләрен урнаштыру күздә тотыла.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган башка территорияләргә үзәкләштерелгән электр белән тәмин итү системасы белән тәмин итү өчен 6-10 кВ электр тапшыру линияләрен һәм 6-10/0,4 трансформатор электр подстанцияләрен төзү таләп ителә. Әлеге объектларның урнашуы һәм характеристикалары территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

Торак фонды күләмен 726,42 мең кв. м. га арттыру планлаштырыла һәм даими халык санының яқынча 25425 кешега артуы сәбәпле, эреләнгән исәп-хисап нигезендә, елына 24153750кВт сәг. га кадәр арттыру күздә тотыла.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган территорияләрдә 0,4 кВ һава электр тапшыру линияләренең таләп ителә торган суммар озынлыгы 181,61 км тәшкил итә.

2.9.3. Газ белән тәмин итү

Гамәлдәге нигезләмә

Үзәкләштерелгән газ белән тәмин итү авыл жирлегенең барлык торак пунктларында да тәкъдим ителгән, Торак һәм жәмәгать биналарының газ белән тәмин ителеше дәрәжәсе 100% ка тигез.

Проект тәкъдиме

Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының 16.03.2020 ел, № 191 боерыгы белән расланган «220 – 285 км участогында Миңлебай – Казан газүткәргечен реконструкцияләү» торбаүткәргеч транспорты объектын урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларына ярашлы рәвештә, газ бүлү станциясеннән һәм кран төененең Сокурыдан төньякка таба урнаштыру планлаштырыла.

Әйләнә-тирә мохит торышына урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларның тискәре йогынтысы күздә тотылмый.

Сокуры авылының төньяк өлешендә перспектив торак төзелеше территорияләрен газ белән тәмин итү өчен, гамәлдәге планлаштыру проекты нигезендә, территорияне югары басымлы газүткәргечләр, урта басымлы газүткәргечләр һәм өч газ регулятор пункт урнаштыру күздә тотыла.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган башка территорияләргә үзәкләштерелгән газ белән тәмин итү системасы белән тәмин итү өчен урта басымдагы газ бүлү челтәрләре һәм газ жайга салу пунктлары төзү таләп ителә. Әлеге объектларның урнашуы һәм характеристикалары территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

Торак фонды күләмен 726,42 мең кв. м. га арттыру планлаштырыла һәм даими халык санының яқынча 25425 кешега артуы белән бәйлә рәвештә, эреләндерелгән исәпләүләр буенча, газ куллану күрсәткечен елына 5593500 куб. м га кадәр арттыру күздә тотыла.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган территорияләрдә газ бүлү челтәрләренең гомуми таләп ителә торган суммар озынлыгы 363,22 км тәшкил итә.

2.9.4. Су белән тәмин итү

Гамәлдәге нигезләмә

Авыл жирлеге территориясендә су белән тәмин итү жир асты чыганаclarыннан – скважина су алу жайланмаларыннан башкарыла.

Торак пунктлар буенча биналарның һәм корылмаларның су белән тәмин ителеше дәрәжәсе:

- Сокуры авылы: 90%;
- Обухово авылы: 100%.

Биналарны һәм корылмаларны су белән тәмин итүнең альтернатив чарасы булып шәхси скважиналар тора.

Жирлекнең үзәкләштерелгән хужалык-эчәр су белән тәмин итү чыганагы булып тора:

- Сокуры авылының үзәк өлешендә дүрт су алу скважинасы (егәрлек турында мәгълүматлар юк);
- Сокуры авылының көньяк өлешендә су алу скважинасы (егәрлек турында мәгълүматлар юк);
- Обухово авылында өч су алу скважинасы (егәрлек турында мәгълүматлар юк).

Әлеге объектларның урнашуы һәм характеристикасы Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы материаллары һәм жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә күрсәтелгән.

Жир асты суларының сыйфаты, гомумән алганда, СанПиН 2.1.4.1074-01 " эчәргә яраклы су. Үзәкләштерелгән эчәргә яраклы су белән тәмин итү системаларының су сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфат контроле"»

Жир асты байлыкларыннан файдалану хокукына Лицензия юк.

"Су белән тәмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар. СНиП 2.04.02-84 актуальләштерелгән редакциясе " авыл жирлеге халкы өчен хужалык-эчәргә яраклы су куллану нормативы елына 152,13 мең куб. м тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Сокуры авыл жирлеге халкына күрсәтелә торган коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын яхшырту өчен барлык торак пунктларда да биналарның һәм корылмаларның су белән тәмин ителеше дәрәжәсен 100% ка житкерү зарур, моның өчен Сокуры авылында 2,11 км тәшкил иткән суүткәргеч челтәрләр төзү кирәк.

Сокуры авылының төньяк өлешендә перспектив торак төзелеше территорияләрен үзәкләштерелгән су белән тәмин итү өчен, гамәлдәге планлаштыру проекты нигезендә, ике су алу скважинасын (сәгатенә 48 куб.м) урнаштыру күздә тотыла.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган башка территорияләрне үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасы белән тәмин итү өчен, сәгатенә 164,35 куб.м тәшкил итә торган су белән тәмин итүнең өстәмә чыганаclarын төзү таләп ителә. Әлеге объектларның саны, урнашуы һәм характеристикалары территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

Торак фонды күләмен 726,42 мең кв. м. га арттыру планлаштырыла һәм даими халык санының якынча 25425 кешегә артуы белән бәйле рәвештә, хужалык-эчәргә яраклы ихтыяжлар өчен тәүлеклек уртача (бер ел эчендә) су куллану күрсәткечен елга 1856,03 мең куб.м га житкерү күздә тотыла.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган территорияләрдә суүткәргеч челтәрләрнең гомуми таләп ителә торган суммар озынлыгы 181,61 км тәшкил итә.

2.9.5. Су бүлү

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлектә үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системасы юк. Су бүлү агынты суларны чистартуның индивидуаль станцияләре яки калдыкларны жыюның сыешлы жыелмалары ярдәмендә башкарыла.

Проект тәкъдиме

Сокуры авылында торак төзелеше территорияләрен үзәкләштерелгән су белән тәмин итү өчен жирле үзидарә органнары ниятләре нигезендә, генераль план нигезендә, Обухово авылыннан көнбатышка (проект егәрлеге: тәүлегенә 50 куб.м) кадәр) чистарту корылмаларын урнаштыру тәкъдим ителә.

Сокуранның төньяк өлешендә перспектив торак төзелеше территорияләрен үзәкләштерелгән су белән тәмин итү өчен, территорияне планлаштыру проекты нигезендә, чистарту корылмаларын (тәүлегенә 50 куб. м) һәм ике канализация насос станциясен (гомуми проект егәрлеге – тәүлегенә 1,2 мең куб. м) урнаштыру күздә тотыла.

Торак фонды күләмен 726,42 мең кв. м. торакка арттыру планлаштырыла һәм даими халык санының якынча 25425 кешегә артуы сәбәпле, мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган территорияләрдә үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасын булдыру зарур.

Торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган территорияләрдә канализация челтәрләренен гомуми суммасы 181,61 км тәшкил итә, чистарту корылмаларының таләп ителә торган куәте - тәүлегенә 5,09 мең куб.м. Әлеге объектларның урнашуы һәм характеристикалары территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.6. Теплоснабжение

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлектә үзәкләштерелгән жылылык юк. Биналарны жылыту төрле ягулык төрләрендә эшләүче индивидуаль жылыту системалары ярдәмендә башкарыла.

Проект тәкъдиме

Сокуры авылының төньяк өлешендә перспектив торак төзелеше территорияләрен үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү өчен, гамәлдәге планлаштыру проекты нигезендә, ике котельныйны урнаштыру күздә тотыла.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган башка территорияләргә үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү системасы белән тәмин итү өчен өстәмә жылылык белән тәмин итү объектлары төзү таләп ителә. Әлеге объектларның саны, урнашуы һәм характеристикалары территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.7. Элемтә

Гамәлдәге нигезләмә

Телефон һәм кәрәзле элемтә, эфирлы һәм цифрлы тапшырулар, Интернет-ачык.

Авыл жирлегенә территориясендә урнашкан антенна-мачта корылмаларына һәм башка элемтә объектларына керә:

- Сокуры авылында өч кәрәзле элемтә база станциясе;
- Обухово авылында 4 кәрәзле элемтә база станциясе;
- Обухово авылыннан төньякка таба кәрәзле элемтәнең база станциясе

Проект тәкъдиме

Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының 16.03.2020 ел, № 191 боерыгы белән расланган «220 – 285 км участогында Миңлебай – Казан газүткәргечен реконструкцияләү» торбаүткәргеч транспорт объектын урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларына ярашлы рәвештә, планлаштырыла торган газ бүлү станциясе һәм газ бүлү станциясенә бүлеп бирелгән газүткәргечнең эшләвен тәмин итүче жепсел-оптика элемтә линияләрен урнаштыру планлаштырыла.

2.9.8. Коммуналь калдыкларны чыгаруны оештыру

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлектә каты коммуналь калдыклар жыелуның якынча норматив күләме елына 2292 куб. м тәшкил итә, сыек коммуналь калдыклар – 4168 куб. м. Каты һәм сыек коммуналь калдыкларның факттагы күләме турында белешмәләр юк.

Каты коммуналь калдыкларны оешкан төстә чыгару Лаеш шәһәре полигонына башкарыла. Сокуры авыл жирлегә территориясендә каты коммуналь калдыкларны күмү урыннары юк.

Проект тәкъдиме

Калдыклар белән, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә территорияль схема нигезләмәләре буенча калдыкларны чыгару Лаеш шәһәре полигонына оештырылырга тиеш.

2.9.9. Янгын куркынычсызлыгы

Гамәлдәге нигезләмә

Жирлек территориясендә 5 нче дәрәжәдәге янгын куркынычсызлыгы булган торак йортлар шактый урнашкан (СНиП 21-01-97 нигезендә «биналарның һәм корылмаларның янгын куркынычсызлыгы").

Якындагы янгын часте Егорьевка авыл жирлегенә Каип авылында урнашкан. Урам-юл чөлтәре буенча Сокуры авыл жирлегенә административ үзәгеннән янгын частенә кадәр 7 км ераклык (янгын сүндерү автомобиле килү вакыты – 7 Мин. тирәсе) тәшкил итә.

Торак пункт территорияләрендә янгын гидрантлары яки су алу корылмалары янгынга каршы максатлар өчен су алу жайланмалары белән тәмин ителгән.

8.13130.2009 СП нигезендә, янгынга каршы саклау системалары. Тышкы янгынга каршы су белән тәмин итү чыганаclarы. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре: Сокуры авылында тышкы янгын сүндерүгә норматив чыгымнар-10 л/с, Обухово авылында – 5 л/с.

Проект тәкъдиме

Сокуры авылының төньяк өлешендә перспектив торак төзелеше территорияләрен янгын куркынычсызлыгы объектлары белән тәмин итү өчен, гамәлдәге планлаштыру проекты нигезендә, янгын депосын (проект егәрлеге – 3 автомобиль) урнаштыру күздә тотыла.

3. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕ

Торак пунктларның гамәлдәге чикләре Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокурово авыл җирлегенә Советларның 2017 елның 16 октябрендәге 67-р номерлы карары белән расланган Сокурово авыл җирлегенә генераль планы белән билгеләнгән.

Сокуры һәм Обухово авылы чикләре турындагы мәгълүматлар күчмәсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында бар. Күчмәсез милекнең Бердәм дәүләт реестрындагы Сокуры авылы чиге турында белешмәләр гамәлдәге генераль планга туры килми, шуңа бәйле рәвештә әлеге проектта Сокуры авылының гамәлдәге чиге сыйфатында Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл җирлегенә Советларның 2017 елның 16 октябрендәге 67-р номерлы карары белән расланган Сокуры авыл җирлегенә генераль планы белән билгеләнгән торак пункт чиге күрсәтелгән.

Торак пунктларның чикләре әлеге генераль план белән алар турында белешмәләргә күчмәсез милекнең Бердәм дәүләт реестрына кергү максатында билгеләнә.

3.1. Торак пунктларның чикләрен үзгәртүне нигезләү

Әлеге проект нигезләмәләрен гамәлгә ашыру өчен Сокуры авылы һәм Обухово авылы торак пунктларының чикләрен үзгәртү таләп ителә.

Торак пунктларның чикләрен үзгәртү каралган территорияләргә участоклары, шулай ук аларның үзгәрүен нигезләү график материаллар составындагы торак пунктларның чикләре картасында һәм 10 нчы таблицада күрсәтелгән.

Таблица 10

Торак пункт	Картадагы участокның номеры	Мәйданы, га	Торак пункт чиген үзгәртүне нигезләү
Сокуры авылы	1	-5,879	Зират территориясенә торак пункты чигеннән төшереп калдыру
Обухово авылы	2	-16,22	Урынлы үзидарә органнарының һәм кызыксынган затларның гамәлләре
	3	+0,086	Белемнәре күчмәсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре чикләренә һәм характеристикаларына торак пункт чикләрен туры китерү (торак пунктның жир кишәрлекләре чикләрен кисешүне төшереп калдыру)
	4	-0,068	
	5	-0,06	
	6	+0,032	
	7	-0,029	
	8	-0,015	
	9	-0,014	
	10	-0,013	
	11	-0,011	
	12	-0,01	
	13	+0,006	
	14	-0,003	
	15	-0,003	
	16	-0,002	
	17	+0,002	
	18	+0,002	

	19	-0,0004	
--	----	---------	--

3.2. Торак пунктлар чикләреннән чыгарыла торган торак пунктлар чикләренә кертелә торган жир кишәрлекләре исемлекләре

Торак пунктлар чикләреннән чыгарыла торган торак пунктлар чикләренә кертелә торган жир кишәрлекләре исемлегендә торак пунктларның чикләрен үзгәртү участкалары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре турында белешмәләр бар.

Күрсәтелгән исемлектә шулай ук күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында үзләренә карата белешмәләр булмаган торак пунктлар чикләренә кертелә торган йә торак пунктлар чикләреннән чыгарыла торган территорияләр турында мәгълүмат бар. Әлеге территорияләр кадастр кварталларының чикләрендә урнашкан өлеше буларак күрсәтелгән.

11таблица

№ п/п	Жир кишәрлегенң, кадастр кварталының кадрлар номеры	Урнашу урыны	Жирләр категори ясе	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Чикләргә кертелгән йә чикләрдән чыгарылган майдан, кв. м	Планлаш тырыла торган Жир категория се	Рөхсәт ителгән файдалан уның планлашт ырылган төре *
СОКУРЫ авылы							
Торак пункт чигенә керә торган жир кишәрлекләре күрсәтелмәгән							
Торак пункт чикләреннән төшереп калдырыла торган жир кишәрлекләре							
Торак пункт чигенә керә торган жир кишәрлекләре күрсәтелмәгән							
1	16:24:240101:1736	. Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Сокуры авылы Мешенская 5	Торак пунктлар жирләре	Торак төзелеше объектлары өчен	504	Сәнәгать жирләре һ. б.	Ритуаль эшчәнлек
2	16:24:240101:1737	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Сокуры авылы. Мешенская, 3	Торак пунктлар жирләре	Торак төзелеше объектлары өчен	504	Сәнәгать жирләре һ. б.	Ритуаль эшчәнлек
3	16:24:240101:1742	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Сокуры авылы, Мешенская ур, 1	Торак пунктлар жирләре	Торак төзелеше объектлары өчен	478	Сәнәгать жирләре һ. б.	Ритуаль эшчәнлек

4	16:24:240101:2277	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Сокуры авылы	Торак пунктлар жирләрә	Дини биналар урнаштыру өчен	200	Сәнәгать жирләрә һ. б.	Ритуаль эшчәнлек
5	16:24:240101:2283	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Сокуры авылы	Торак пунктлар жирләрә	Зиратларны урнаштыру өчен	24576	Сәнәгать жирләрә һ. б.	Ритуаль эшчәнлек
Торак пункт чигеннән чыгарыла торган күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында үзләренә карата белешмәләр булмаган территорияләр							
6	16:24:240101	-	-	-	31647	-	-
7	16:24:240301	-	-	-	825	-	-
8	16:24:240303	-	-	-	60	-	-
ОБУХОВО авылы							
Торак пункт чигенә керә торган жир кишәрлекләрә							
тәкъдим ителмәгән							
Торак пунктның гамәлдәге чигендә урнашкан жир кишәрлекләрә торак пункт чигенә тулысынча кертүгә тәкъдим ителә.							
1	16:24:240201:1081	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы	Торак пунктлар жирләрә	Гомуми файдалану өчен (урам челтәрә)	18 **	Торак пунктлар жирләрә	Урам-юл челтәрә
2	16:24:240201:1192	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы	Торак пунктлар жирләрә	Шәхси ярдәмчә хужалык алып бару өчен	350	Торак пунктлар жирләрә	Шәхси ярдәмчә хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)
3	16:24:240201:1211	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы	Торак пунктлар жирләрә	Шәхси ярдәмчә хужалык алып бару өчен	485	Торак пунктлар жирләрә	Шәхси ярдәмчә хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)

4	16:24:240201:1266	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы	Торак пунктлар жирлэре	Шәхси торак төзелеше өчен	302	Торак пунктлар жирлэре	Шәхси торак төзелеше өчен
5	16:24:240201:1282	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы	Торак пунктлар жирлэре	Торак пунктлар өчен хас булган башка төр куллану өчен	18 **	Торак пунктлар жирлэре	Урам-юл челтэре
6	16:24:240201:1305	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы	Торак пунктлар жирлэре	Шәхси торак төзелеше өчен	55 **	Торак пунктлар жирлэре	Шәхси торак төзелеше өчен
7	16:24:240201:141	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы . Береговая ур. з/у 29	Торак пунктлар жирлэре	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	20	Торак пунктлар жирлэре	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)
8	16:24:240201:152	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы	Торак пунктлар жирлэре	Шәхси торак төзелеше өчен	21 **	Торак пунктлар жирлэре	Шәхси торак төзелеше өчен
<i>Торак пункт чиген кертә торган күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында үзләренә карата белешмәләр булмаган территорияләр</i>							
9	16:24:240201	-	-	-	28	-	-
<i>Торак пункт чикләреннән төшереп калдырыла торган эфир кишәрлекләре</i>							
10	16:24:240301:1348	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы	Торак пунктлар жирлэре	Торак төзелешенең башка төрләре өчен	162197	Авыл хужалыгы билгеләне шендәге жирләр	Үсемлекчеллек
<i>Торак пунктның гамәлдәге чигендә урнашкан эфир кишәрлекләре торак пункт чикләреннән тулысынча чыгаруга тәкъдим ителә.</i>							
11	16:24:240201:1072	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово авылы	Торак пунктлар жирлэре	Гомуми файдалану өчен (урам челтэре)	783	Авыл хужалыгы билгеләне шендәге жирләр	Табигать территорияләрен саклау
12	16:24:240201:10	Татарстан	Торак	Гомуми	744	Авыл	Табигать

	73	Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеген, Обухово авылы	пунктлар жирләр	файдалану өчен (урам чөлгә)		хужалыгы билгеләнә шендәгә жирләр	территори яләрен саклау
13	16:24:240201:1074	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеген, Обухово авылы	Торак пунктлар жирләр	Гомуми файдалану өчен (урам чөлгә)	604	Авыл хужалыгы билгеләнә шендәгә жирләр	Табигать территория яләрен саклау
14	16:24:240201:1075	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеген, Обухово авылы	Торак пунктлар жирләр	Торак пунктлар өчен хас булган объектларны урнаштыру өчен	143	Авыл хужалыгы билгеләнә шендәгә жирләр	Табигать территория яләрен саклау
Торак пункт чигеннән чыгарыла торган күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында үзләренә карата белешмәләр булмаган территорияләр							
15	16:24:240201	-	-	-	2	-	-

* Россия Икътисади үсеш министрлыгының "Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында" 2014 елның 1 сентябрдәгә 540 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә (Россия Икътисади үсеш министрлыгының 2019 елның 04 февралендәгә 44 номерлы боерыгы редакциясендә)

* * Чиккә кертелә торган йә торак пункт чикләреннән чыгарыла торган территорияләрен майданнарын билгеләгәндә күрсәтелгән жир кишәрлекләре майданнары әлегә жир кишәрлекләренә бер территориядәгә урнашуына бәйлә рәвештә кушмый

3.3. Торак пунктларның билгеләнгән чикләреннән читтә урнашкан һәм торак пунктлар чикләренә кертелгә тәкъдим ителми торган «торак пунктлар жирләр» жирләрә категориясенә жир кишәрлекләре

Жирлек территориясендә Сокуры авыл жирлегенә генераль планы белән билгеләнгән торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан «торак пунктлар жирләр» жирләрә категорияләренә жир кишәрлекләре бар (раслаулар). Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Сокуры авыл жирлегенә Советы карары белән аларны торак пунктлар чикләренә әлегә проект планлаштырмый. Бу жир кишәрлекләренә карата жирләрнең категориясен үзгәртү таләп ителә.

Күрсәтелгән жир кишәрлекләре турында мәгълүмат, шулай ук аларны торак пунктлар чикләренә кертү кирәклегенә юклыгын нигезләү һәм жирләрнең фаразланган категориясе 12 нче таблицада китерелгән.

12таблица

№ п/п	Кадастр номеры	Урнашу урыны	Жир категориясе	Рөхсәт ителгән куллану төре	Майдан, кв. м	Планлаштырыла торган Жир категориясе	Торак пункт чикләренә кертү зарурлыгы булмауны нигезләү
1	16:24:252401:685	Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль	Торак пунктлар жирләр	Гражданнар тарафыннан бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару	590	Авыл хужалыгы билгеләнә шендәгә жирләр	Жир категориясен билгеләүдә реестрлы хата (жир участогы чынлыкта)

		районы, Сокуры авыл жирлеге, КСНТ "Мишә", 308 нче участок		өчен			бакчачылык ширкәте территориясенд ә урнашкан)
2	16:24:240201:107 1	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Обухово	Торак пунктлар жирләре	Гомуми файдалану өчен (урам челтәре)	11114	Су фонды жирләре	Жир категориясен билгеләүдә реестрлы хата (жир участогы асылда Мишә елгасы акваториясендә урнашкан)
3	16:24:240301:175 9	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Сокуры авылы	Торак пунктлар жирләре	Шәхси торак төзелеш өчен	10471	Авыл хужалыгы билгеләнешендәг е жирләр	Торак пункт чикләренә кертү зарурлыгы булмау
4	16:24:240301:335 1	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Сокуры авылы	Торак пунктлар жирләре	Шәхси торак төзелеш өчен	21170	Авыл хужалыгы билгеләнешендәг е жирләр	Торак пункт чикләренә кертү зарурлыгы булмау
5	16:24:240301:335 2	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Сокуры авыл жирлеге, Сокуры авылы	Торак пунктлар жирләре	Шәхси торак төзелеш өчен	3217	Авыл хужалыгы билгеләнешендәг е жирләр	Торак пункт чикләренә кертү зарурлыгы булмау

4. АВЫЛ ЖИРЛЕКЛӘРЕ ЧИКЛӘРЕ

Берничә жир кишәрлеге урнашуга бәйле рәвештә, аларның характеристикалары буенча Кирбинск авыл жирлеге территориясендә генераль план белән Сокуров һәм Кирбин авыл жирлекләре чикләрен югарыда күрсәтелгән туры килмәүне бетерү максатыннан үзгәртү тәкъдим ителә.

Хәерби авыл жирлеге территориясендә урнашкан Сокуры авылына карый торган жир кишәрлекләре:

16:24:240102:13;
16:24:240102:1;
16:24:240102:2;
16:24:240102:4;
16:24:240102:5;
16:24:240102:6;
16:24:240102:7;
16:24:240102:45;
16:24:240102:46.

Әлеге тәкъдимне гамәлгә ашыру өчен түбәндәгеләр кирәк:

- «Лаеш муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 28-ТРЗ номерлы (2014 елның 24 июлендәге 70-ТРЗ номерлы Закон редакциясендә) Сокуры һәм Хәерби авыл жирлекләре чикләрен үзгәртү өлешендә;

- күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булган Сокуры һәм Хәерби авыл жирлекләре чикләре турында белешмәләргә үзгәртү.

Сокуров авыл жирлегенең тәкъдим ителә торган чиге торак пунктлар чикләре картасында, жирлекнең урынлы әһәмиятендәге объектларны планлаштырып урнаштыру Картасында, жирлекнең функциональ зоналары картасында һәм генераль планының график материаллары составында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре картасында (проект тәкъдиме) күрсәтелде.

Авыл жирлекләренең тәкъдим ителә торган чикләрен әлеге проектта чагылдыру мәгълүмати характерда була.

5. МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ

Сокуры авыл жирлеге территориясендә урнашкан мэдәни мирас объектлары, ачыкланган мэдәни мирас объектлары, мэдәни мирас объектлары, мэдәни мирас объектлары турында мәгълүмат 13 нче таблицада китерелгән.

Таблица 13

Объект статусы	Объект Исеме	Урнашу урыны	Оештыру-боеру документы
региональ әһәмияттәге мэдәни мирас объектлары	19 йөзнен беренче яртысындагы Часовня	Сокуры авылы	"Республика әһәмиятендәге тарихи, шәһәр төзелеше һәм архитектура ядкярләренә Дәүләт саклау реестрларына өстәмә ачыкланган объектларны кертү һәм тарихи һәм мэдәни ядкярләренә Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы каршындагы тарих һәм мәдәният ядкәрләрен саклау һәм файдалану буенча дәүләт контроле Баш идарәсенә оператив идарәсенә тапшыру турында" 2001 елның 4 июнендәге 318 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары"
ачыкланган мэдәни мирас объектлары	Покров чиркәве, 1895 ел.	Сокуры авылы	–

Мәгълүмат мэдәни мирас объектлары, ачыкланган мэдәни мирас объектлары һәм мэдәни мирас объектлары исемлекләре нигезендә Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан 22.07.2015 елга бирелгән мэдәни мирас объектлары һәм мэдәни мирас объектлары исемлекләре нигезендә тәкъдим ителә..

6. АЕРУЧА САКЛАНА ТОРГАН ТАБИГЫЙ ТЕРРИТОРИЯЛӘР

Сокуры авыл жирлеге территориясендә түбәндәге махсус сакланылучы табигать территорияләре тәкъдим ителде:

- «Мишә елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле

Махсус сакланылучы табигать территорияләренә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары белән кертелгән; билгеләнгән чикләре турындагы белешмәләре Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрында тапшырылган.

7. МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР

Гамалдаге нигезләмә

Жирлек территориясе өчен хас булган территорияләрдән файдалану шартлары булган зоналар турында белешмәләр 14 нче таблицادا тәкъдим ителгән.

14 таблица

Зона исеме	Чыганакның исемнәре	Зона размеры, м	Зонаның күләмен һәм режимын билгели торган норматив документ
санитарно-защитная зона предприятий, сооружений и иных объектов	биотермические ямы	1000	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация предприятий, сооружений и иных объектов»
	асфальто-битумный завод	500	
	промышленный парк «Сокуры»	300	
	предприятия по выпуску железобетонных строительных материалов	300	
	автомобильные заправочные станции	100	
	фабрика заготовок для общественного питания	50	
	склады	50	
	производственные базы	50	
	кладбища	50	
водоохранная зона поверхностных водных объектов	р. Меша	200	Водный кодекс Российской Федерации
	прочие поверхностные водные объекты	50	
прибрежная защитная полоса поверхностных водных объектов	поверхностные водные объекты	50	
береговая полоса поверхностных водных объектов	водотоки протяженностью свыше 10 км	20	
	водотоки протяженностью менее 10 км	5	
охранная зона магистральных трубопроводов	магистральные трубопроводы	25	
охранная зона объектов электросетевого хозяйства	ВЛ 110 кВ	20	Постановление Правительства Российской Федерации от 24.02.2009 г. № 160 «О порядке установления охранных зон объектов электросетевого хозяйства и особых условий использования земельных участков, расположенных в границах таких зон»
	ВЛ 6-10 кВ	10	
	ВЛ 0,4 кВ	2	
охранная зона линий и сооружений связи	линии связи	2	Правила охраны линий и сооружений связи, утвержденные Постановлением Правительства Российской Федерации от 09.06.1995 г. № 578
охранная зона газопроводов распределительных	газопроводы распределительные	2	Правила охраны газораспределительных сетей, утвержденные Постановлением Правительства Российской Федерации от

			20.11.2000 г. № 878
I пояс зоны санитарной охраны источников водоснабжения	водозаборные скважины	30	СанПиН 2.1.4.1110-02 «Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов питьевого назначения»
особо охраняемая природная территория	памятник природы «Река Меша» **	–	Постановление Кабинета Министров Республики Татарстан от 29.03.2019 г. № 237
приаэродромная территория	международный аэропорт "Казань"; Казанский вертолетный завод; КАПО им. Горбунова	30000	Правила использования воздушного пространства Российской Федерации, утвержденные Постановлением Правительства Российской Федерации от 11.03.2010 г. № 138
зона ограничения застройки по высоте	международный аэропорт "Казань" *	–	
придорожные полосы автомобильных дорог	автомобильные дороги I – II категории	75	Федеральный закон от 08.11.2007 г. № 257-ФЗ «Об автомобильных дорогах и о дорожной деятельности в Российской Федерации и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации»
	автомобильные дороги III – IV категории	50	
	автомобильные дороги V категории	25	
зона минимальных расстояний до магистральных или промышленных трубопроводов	магистральный нефтепровод «Холмогоры – Клин»	200	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация предприятий, сооружений и иных объектов»

* муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасы материаллары нигезендә күрсәтелгән

** табигать һәйкәлләре биләгән территорияләрдә хужалык эшчәнлеген чикләү гамәлдә, аерым алганда, аларнын сакланышын бозуга китерә торган һәртөрле эшчәнлек тыела.

Табигать һәйкәлләрен куллану түбәндәге максатларда рөхсәт ителә:

- фәнни (эйләнә-тирә табигать мохитенә торышын мониторинглау, табигать экосистемаларының һәм аларнын компонентларының эшчәнлеген һәм үсешен өйрәнү һ.б.);

- эколог-агарту (уқыту-танып белү экскурсияләре үткәру, экологик уку сукмакларын оештыру һәм төзекләндерү, видеофильмнар төшерү, слайдлар, буклетлар чыгару максатыннан фотога төшү һ.б.);

- рекреацион (йөрүләр транзиты);

- табигатьне саклау (тере организмнар төрләренә генофондын саклап калу, сирәк һәм югалып баручы үсемлек һәм хайван төрләренә яшәү шартларын тәмин итү һ.б.лар);

- әлеге табигый объектларны һәм табигать ядкарларыне комплексларын игълан итү бурычларына каршы килмәгән һәм аларга карата билгеләнгән саклау режимына каршы килмәгән башка, шул исәптән житештерү максатларында.

Жирлектә гамәлдә булган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар Картасында әлеге проектның график материаллары составында жирлек территориясеннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре (гамәлдәге урыны) чагылдырылган.

Проект тәкъдиме

Кайбер объектларны планлаштырылуға бәйле рәвештә, белешмәләре 15 таблицада китерелгән территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләрен билгеләү таләп ителә.

15 таблица

Зона исеме	Чыганакның исемнәре	Зона размеры, м	Зонаның күләмен һәм режимын билгели торган норматив документ
Предприятиеләрнең,	Газ бүлү станциясе	300	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 "

корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зонасы	Грунт карьерасы	100	предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе»
	Чистарту корылмалары	100	
	Янгын депосы	50	
	Канализация насос станцияләре	20	
Су белән тәмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналарының I поясы	Су алу скважиналары	30	СанПиН 2.1.4.1110-02 «су белән тәмин итү чыганаclarын һәм эчәргә яраклы суларны санитар саклау зоналары»
Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зонасы	Электр подстанциясе 110/10 кВ	20	Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 24.02.2009 ел, № 160 карары " электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналарын һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен файдалануның аерым шартларын билгеләү тәртибе турында»
	110 кВ электр тапшыруның һава линиясе	20	
	Һава электр линияләре 10 кВ	10	
	10 кВ кабель электр линияләре	1	
	10/0,4 кВ комплект трансформатор подстанцияләре	10	
Магистраль торбаүткәргечләрнең сак зоналары	Газүткәргеч-газ бүлү станциясенә бүлеп бирү	25	Россия Дәүләт техник күзәтчелегенәң 22.04.1992 ел, № 9 һәм Россия ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан расланган магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре
Бүлгеч газүткәргечләрнең сак зонасы	Газ жайга салу пунктлары	10	Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 20.11.2000 ел, № 878 карары белән расланган газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре
	Югары басымлы газүткәргеч	2	
	Урта басымлы газүткәргечләр	2	
Элемтә линияләренәң һәм корылмаларының сак зоналары	Жепселле-оптик элемтә линиясе	2	Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 09.06.1995 ел, № 578 карары белән расланган элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләре
Автомобиль юлының юл буе полосасы	М12 "Мәскәү - Казан" автомобиль юлы"	75	«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегә турында һәм Россия Федерациясенәң аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында " 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон»
	Перспектив торак төзелеше территорияләренә керү автомобиль юлы	50	
Магистраль яки сәнәгать торбаүткәргечләренә кадәр минималь ара зонасы	Газ бүлү станциясе	175	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 " предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе»
	Газүткәргеч-газ бүлү станциясенә бүлеп бирү	150	
	Бүлгеч газүткәргеч	10	

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләме һәм конфигурациясе әлеге зоналар проектларын эшләүгә бәйле рәвештә төгәлләштерелергә мөмкин.

8. УРМАН ФОНДЫНА КЕРҮЧЕ ТЕРРИТОРИЯЛӘР, УРМАНЧЫЛЫКЛАР ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР

Сокуры авыл жирлеге территориясе Татарстан Республикасы шәһәр яны урманчылыгының Столбище участок урманчылыгы чикләрендә урнашкан.

Урман фондына керүче территорияләр урманчылыкларның чикләре чикләрендә чагыла, алар турында белешмәләр күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында саклана.

Урман фондына керүче территорияләр жирлекнең тавык эһәмиятендәге объектларын урнаштыру картасында, торак пунктларның чикләре картасында һәм генераль планның график материаллары составында жирлек территориясен заманча файдалану картасында күрсәтелгән.

Сокуры авыл жирлеге территориясендә Шәһәр яны урманчылыгының билгеләнгән чикләре бар, алар турындагы белешмәләр Бердәм дәүләт күчәмсез милек реестрында булган.

Урманчылыкларның чикләре жирлекнең урынлы эһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру картасында, жирлекнең функциональ зоналары картасында, торак пунктлар чикләре картасында һәм жирлек территориясен генераль планның график материаллары составында заманча файдалану картасында күрсәтелгән.

Урман фондына керүче территорияләрнең мәйданы Сокуры авыл жирлеге чикләрендә 347,6 га тәшкил итә.

9. ТАБИГАТЪ ШАРТЛАР ҺӘМ ЭКОЛОГИК ХӘЛ

9.1. Табигый шартлар һәм ресурслар

9.1.1. Рельеф

Сокуры авыл жирлеге территориясе елга үзәннәре, балкалар һәм чокырлар белән бүлгәләнгән тигезлекләрдән гыйбарәт.

Рельефның абсолют биеклекләре 55 м дан 100 м га кадәр житә. Жирлекнең көнбатыш өлешенә иң зур тамгалар хас, иң кечкенәсе - авылның көньяк өлешендәге Мишә елгасы тугайлары өчен..

9.1.2. Файдалы казылмалар

Жирлек территориясендә түбәндәге файдалы казылмалар ятмалары тәкъдим ителде:

Жир асты суларының чыганакалары:

- Эчә торган жир асты суларының Столбище ятмасы. Сотавык участогы (суларның эксплуатация запаслары тәүлегенә 90 мең куб. м тәшкил итә);

- Эчә торган жир асты суларының Смартсити ятмасы. Кабан участогы (суларның эксплуатация запаслары тәүлеккә 7 мең куб. м тәшкил итә);

- Сокура авылыннан көньяк-көнчыгышка таба жир асты суларының ятмасы (жир асты байлыктарыннан файдаланучы: «ПЛК» ЖЧЖ, ЛАИ лицензиясе 01911 ВП, лицензиянең тәмамлану вакыты: 29.02.2028 ел).

Өлеге чыганакалар турында мәгълүмат Лаеш муниципаль районын территорияль планлаштыру схемасы материалларында тапшырылган белешмәләр, шулай ук Татарстан Республикасы Экология һәм табигый ресурслар министрлыгы белешмәләре нигезендә күрсәтелгән..

9.1.3. Гидрогеологик шартлар

Жир асты сулары яту шартлары буенча жирлек территориясенә геологик киселешендә гидрогеологик бүлекчәләр бирелә, алар турындагы белешмәләр 16 нчы таблицада бирелгән. 16 таблица

Исеме	Төп характеристикалар	Файдалану
Казан сульфатно-карбонат комплексы	суларның химик составы: гидрокарбонат һәм кальций- сульфат; минерализация: 0,556 г/л чамасы	хужалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен файдаланыла

9.1.4. Жир өсте сулары һәм жир асты сулары

Өске сулар

Жирлек территориясендә урнашкан төп сулыклар түбәндәгеләр:

- Мишә (Куйбышев сусаклагычының уң кушылдыгы; гомуми озынлыгы: 204 км);

Жирлекнең гидрографик челтәрен дә шулай ук күлләр һәм инешләр тәшкил итә..

Чишмәләр

Жирлек территориясендә чишмәләр юк.

9.1.5. Климат характеристикасы

131.13330.2012 «Төзелеш климатологиясе»СПДА китерелгән төзелеш өчен климатик район картасы нигезендә, Сокуры авыл жирлеге IV климат районында урнашкан.

Елның салкын һәм жылы чорларының климатик параметрлары жирлек өчен хас булган 17 һәм 18 нче таблицаларда күрсәтелгән.

17 таблица

Елның салкын периоды климат параметрлары

Климат параметрлары		Күрсәткеч
Һаваның температурасы салкынрак, тәэмин ителешле, °С	0,98	- 41
	0,92	- 33
Һава температурасы иң салкын биш көнлек, °С, тәэмин ителешле	0,98	- 33
	0,92	- 31
Һава температурасы, °С, тәэмин ителеш 0,94		- 17
Һаваның абсолют минималь температурасы, °С		- 47
Иң салкын айның уртача тәүлеклек һава температурасы амплитудасы, °С		7,1
Озынлыгы, тәүлеклек, һава температурасы, °С, уртача тәүлеклек температура 0 °С кимрәк.	дәвамлылык, асылы.	151
	уртача температура, °С	- 8,1
Озынлыгы, тәүлек.- һава температурасы, °С, уртача тәүлеклек температура 8 °С кимрәк.	дәвамлылык, асылы.	208
	уртача температура, °С	- 4,8
Озынлыгы, тәүлек.- һава температурасы уртача тәүлеклек температура 10 °дан кимрәк булган °С,	дәвамлылык, асылы.	223
	уртача температура, °С	- 3,8
Иң салкын айның уртача айлык һава дымлылығы, %		82
Һаваның уртача айлык чагыштырма дымлылығы иң салкын айның 15 сәгатендә, %		81
Ноябрь өчен явым-төшем күләме - март, мм		177
Декабрьдә иң яхшы жил юнәлеше - февраль		ЮЗ
Уртача тизлекнең гыйнвар, м/с румбалары буенча максималь тизлеге		4,1
Жилнең уртача тизлеге, м/с, уртача тәүлеклек һава температурасы ≤ 8 °С булган чорда		3,1

18таблица

Елның җылы периоды климат параметрлары

Климат параметрлары		Күрсәткеч
Барометрик басым, гПа		1002
Һава температурасы, °С, тәэмин ителеш 0,95		24
Һава температурасы, °С, тәэмин ителеш 0,98		28
Иң жылы айның уртача максималь температурасы, °С		25,1
Һаваның абсолют максималь температурасы, °С		39
Иң жылы айның уртача тәүлеклек һава температурасы амплитудасы, °С		9,9
Иң жылы айның уртача айлык һава дымлылығы, %		69
Һаваның уртача айлык чагыштырма дымлылығы 15 сәг. иң жылы айныкы, %		56
Апрель- октябрь өчен явым-төшем күләме, мм		368
Явым-төшемнең тәүлеклек максимумы, мм		75
Июнь-август айларында иң яхшы жил юнәлеше		С, 3
Румблар буенча уртача тизлекләрнең минималь тизлеге июль, м/с		0

Жирлек климаты параметрларын бәяләү СП 131.13330.2012 "Төзелеш климатологиясе" нең якындагы торак пункт (Казан шәһәре) өчен үтәлгән.

Һаваның уртача еллык температурасы 4,4 С. тәшкил итә.

Еллык уртача явым-төшем күләме - 610 мм.

Жирлек территориясендә көньяк-көнбатыш юнәлештәге жилләр өстенлек итә.

Жилнең уртача еллык тизлеге 4 м/сек тәшкил итә.

9.1.6. Инженер-геологик шартлар

Жирлек территориясендә тәкъдим ителгән куркыныч физик-геологик процессларга түбәндәгеләр керә:

- эрозия процесслары (чокырлар, промоиннар) - су агымнары битләренә хас;
- сөзәклек процесслары (ишелү, ишелү, ишелү, шуышу) - аз үсеш алган;
- карст-суффозия процесслары (карст бүрәнкәләре, суффозия ризыклары).

Жирлек территориясендә үзенчәлекле грунтлар күрсәтелмәгән.

9.1.7. Ландшафт, туфрак капламы, үсемлекләр

Жирлек территориясе Идел-Мишә калку ландшафт районында урнашкан.

Туфракның характерлы типларына түбәндәгеләр керә:

- соры урман туфраклары;
- аллювиаль дернлы карбонат туфраклар.

Үсемлекләр капламын урманнар, болыннар, куаклыklar һәм авыл хужалыгы жирләре тәшкил итә.

9.2. Әйләнә-тирә мохитнең торышын бәяләү

9.2.1. Атмосфера һавасының торышы

Атмосфера һавасын пычратуның төп чыганаclarы түбәндәгеләр:

- эшли торган сәнәгать предприятиеләре (Сокуры авылының көнчыгыш өлешендәге асфальт-битум заводы, «Сокуры» сәнәгать паркы, Сокуры авылыннан көнчыгышка таба тимер-бетон төзелеш материаллары чыгару предприятиеләре, Сокуры авылының үзәк өлешендә жәмәгать туклануы өчен хәзерләү фабрикасы);

- автомобиль ягулык салу станцияләре;
- автомобиль транспорты.

Жирлектә һава пробаларына лаборатория анализлары үткәрелми.

9.2.2. Су ресурсларының торышы

Су объектларын пычрату чыганаclarы түбәндәгеләр:

сәнәгать объектларының житәрлек дәрәжәдә чистартылмаган суларын оешкан төстә ташлау;

- Торак пунктлар территорияләреннән чистартылмаган өске суларны агызу.

Су ресурсларын пычратуга шулай ук су саклау зоналары режимын һәм жир өсте су объектларының яр буе яклау полосаларын үтәмәү китерә, бу аларның жирлектә беркетелгән чикләре булмауга бәйле.

Тискәре факт - өске су объектларының су саклау зонасындагы Сокуры авылы зиратының бер өлешенә урнашуы.

Хәзерге вакытта жирлектә үзәкләштерелгән су чыгару системасы юк.

Жирлектә су ресурсларының пычрануы мониторингы үткәрелми.

9.2.3. Туфрак катламының һәм жир ресурсларының торышы

Авыл жирлеге территориясендә авыл хужалыгы жирләренә таркалу дәрәжәсе югары, чокыр-чокыр челтәре белән бүлгәләнүе, чөчүлекләренә түбән катламы хас. Үсеш алган эрозия процесслары, туфрак деградациясе тикшерү булып тора.

Жирлек территориясендә эрозиягә каршы чаралар үткәрелә, алар урман утыртмаларын саклауга, туфракны саклаучы севозйленешләренә оештыруга, деградацияләнгән чөчүлекләренә табигый азык жирләренә күчерүгә кагыла.

Жирләренә торышына аларның техноген пычрануы тискәре йогынты ясый: пестицидлар, агып төшүче сулар, житештерү һәм куллану калдыклары белән пычрану.

Жирлек территориясендә туфрак пробаларын тикшерү үткәрелми.

9.2.4. Житештерү һәм куллану калдыклары, биологик калдыклар

Биологик калдыклар чыганаclarы түбәндәгеләр:

- биотермик чокыр;
- зират.

Аларның тискәре йогынтысына Сокуры авылының зур булмаган территорияләре дучар була.

Сәнэгать калдыкларының барлыкка килүе функцияләүче сәнэгать предприятиеләре (Сокуры авылы, Сокуры авылының үзәк өлешендә «Сокуры» сәнэгать паркы, Сокуры авылыннан көнчыгышка таба тимер-бетон төзелеш материаллары житештерү предприятиесе, Сокуры авылының үзәк өлешендә жәмәгать туклануы өчен хәзерләү фабрикасы) эшчәнлегә белән бәйле.

Коммуналь калдыклар барлыкка килү торак пунктлар территорияләренә хас.

Жирлек территориясен санитар чистарту торак пунктларның контейнер майданчыклары белән житәрлек тәмин ителмәү сәбәпле таләп ителгән дәрәжәгә туры килми..

9.2.5. Йогынты ясаучы физик факторлары

Халыкка йогынты ясауның физик факторларына электромагнит нурланышы, акустик һәм радиация тәсире керә.

Жирлектә электр линияләре, элемент объектлары электр магнит нурланышы чыганагы булып тора. Электр-магнит кыры дәрәжәсе рөхсәт ителгәннән кимрәк һәм халык өчен куркыныч тудырмый.

Тискәре акустик йогынты чыганакларына түбәндәгеләр керә:

- эшли торган сәнэгать предприятиеләре (Сокуры авылының көнчыгыш өлешендәге асфальт-битум заводы, «Сокуры» сәнэгать паркы, Сокуры авылыннан көнчыгышка таба тимер-бетон төзелеш материаллары чыгару предприятиеләре, Сокуры авылының үзәк өлешендә жәмәгать туклануы өчен хәзерләү фабрикасы);

- һава транспорты;

- автомобиль транспорты.

Авыл жирлегенә радиация шартлары күбесенчә табигый радиация фоны белән билгеләнә.

9.2.6. Яшел утыртмаларның торышы

Жирлек территориясендә тәкъдим ителгән яшелләндерү территорияләренә түбәндәгеләр керә:

- урманнар;

- елга һәм инеш тугайларына хас үзагаччыл һәм куаклыклы утыртмалар;

- махсус билгеләнештәге (зиратлар территориясе) яшелләндерү;

- чикләнгән файдалануны яшелләндерү (объектларның яшелләндерелгән территорияләре);

- гомуми файдаланудагы яшелләндерү (Сокура авылында мәктәп урамы буенча сквер).

Авыл жирлегенә яшелләндерелгән территорияләренә гомуми майданы 640,418 га (гомуми майданнан 14,96 %) тәшкил итә.

Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләренә майданы 0,71 га тәшкил итә (халыкның тәмин ителеш дәрәжәсе - кешегә 3,41 кв.м). Өлегә күрсәткеч билгеләнгән СП дан кимрәк - 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89 Актуальләштерелгән редакция. Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү" кешегә 12 кв. м тигез булган минималь мөмкин булган норматив күрсәткеч.

Сокуры авыл жирлегә территориясендә тулаем экологик вазгыять уңай..

9.3. Экологик вазгыятьне оптимальләштерү чаралары

Жирлектә экологик вазгыятьне яхшырту өчен генераль план түбәндәге юнәлешләр буенча оештыру чаралары комплексын үткөрү тәкъдим ителә:

- әйләнә-тирә мохитне пычрату чыганакларын локальләштерү;

- һава бассейнын саклау;

- су ресурсларын саклау һәм алардан нәтижәле файдалану;

- жирлек территориясен саклау һәм инженерлык яклавы;

- калдыклар белән эш итү системасын үстерү;
- халыкны физик йогынты ясауның физик факторларыннан яклау;
- яшелләндерү системасын үстерү.

Сокуров авыл жирлегенә карата түбәндәге чаралар актуаль:

- үлэт базларын биологик калдыкларны жыю, утильләштерү һәм юкка чыгару ветеринария-санитария кагыйдәләренә туры китерү;

- санитар-яклау зоналары территорияләрендә микробиологик күрсәткечләрнең торышын тикшереп торуну гамәлгә ашыру, шул исәптән туфракны һәм грунт суларын лаборатор тикшереп торуну оештыру;

- санитар-яклау зоналары күләмен кыскарту мөмкинлеген билгеләү өчен гамәлдәге яисә күздә тотыла торган торак төзелеш янәшәсендә урнашкан үлэт базларының санитар-яклау зоналары проектларын эшләү;

- сәнәгать житештерүе объектларында кулланыла торган технологик жиһазларны камилләштерү (Сокуры авылының көнчыгыш өлешендәге асфальт-битум заводы, «Сокуры» сәнәгать паркы, Сокуры авылынан көнчыгышка таба тимер-бетон төзелеш материаллары житештерү предприятиеләре, Сокуры авылының үзәк өлешендә жәмәгать туклануы өчен хәзерләү фабрикасы);

- территориянең куәтен киметү һәм кыскарту, шулай ук «Сокуры» сәнәгать паркы корылмаларының бер өлешен яңадан үзгәртү һәм шуның белән бәйле куркыныч классын үзгәртү һәм санитар-яклау зонасы күләмен киметү;

- предприятиеләрне урнаштыру өчен функцияләүче һәм планлаштырыла торган санитар-яклау зоналары проектларын эшләү (Сокуры авылының үзәк өлешендә урнашкан Сокура авылының көнчыгыш өлешендә асфальт-битум заводы, «Сокуры» сәнәгать паркы, Сокуры авылынан көнчыгышка таба тимер-бетон төзелеш материаллары житештерү предприятиесе, Сокуры авылының үзәк өлешендә жәмәгать туклануы өчен хәзерләү фабрикасы; Обухово авылынан көнбатышка таба планлаштырыла торган грунтның планлаштырыла торган карьерасы);

- үтәве чараларына кыскарту предприятия (шул исәптән тузанны, жиһаз жайланмалары газочистны);

- предприятиеләрдә йомык яки әйләнәштәге су белән тәмин ителешне кертү;

- файдасыз казылмаларны эшкәрткәндә, эшкәрткәндә һәм күчереп йөрткәндә зарарсызландыру ысулларын куллану;

- файдалы казылмаларның эшкәртелмәгән карьерлары пространстволарын үз вакытында рекультивацияләүне оештыру;

- яқындагы территорияләрне пычратуны булдырмау өчен, сыпучлар саклана торган урыннарның күләме;

- тузан, газга чыдам яшел утыртмаларның санитар-яклау зоналары территорияләрен мөмкин кадәр яшелләндерү;

- автомобиль юлларының юл өслеге сыйфатын яхшырту;

- пычраткычлар гамәлдә булган зоналарда атмосфера торышын мониторинглау тикшеренүләрен үткәру;

- автомобиль ягулык салу станцияләренә резервуарларын һәм ягулык салу колонкаларын мотор ягулыгы парларын тоту, рекулрацияләү жайланмалары белән жиһазлау; камилләштерү жайланмаларын, үлчәү приборларын, савытларны һәм резервуарларны куллану;

- физик тузуның югары дәрәжәсенә ия булган гамәлдәге суүткәргеч челтәрләрне реконструкцияләү;

- үзәкләштерелгән су белән тәмин ителеш күрмәгән Сокуры авылы территорияләрендә, шулай ук эшли торган предприятиеләрдә яңа суүткәргеч челтәрләр төзү;

- торак пунктларны яңгыр сулары һәм хужалык-көнкүреш канализациясе челтәрләре белән тәмин итү, алга таба агып төшүче суларны билгеләнгән нормативларга кадәр чистартып;

- өске су объектларының су саклау зоналарында урнашкан торак төзелешнең беренче чираттагы канализациясе, чистарту корылмалары төзү;

- предприятияләре һәм торак пунктларны су белән тәмин итү чөптөрләрнең техник торышын мониторинглау чөптөрөн оештыру һәм үстерү, өске су объектларының гидромониторингы;
- су саклау зоналары, яр буе яклау полосалары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары һәм су белән тәмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчөмсөз мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануның махсус хокукый режимын үтәү;
- эшләп килүче сәнәгать житештерүе предприятияләре өчен локаль чистарту корылмалары төзү (Сокуры авылының үзәк өлөшөндә «Сокуры» сәнәгать паркы, Сокуры авылыннан көнчыгышка таба тимер-бетон төзелеш материаллары житештерү предприятиясе, Сокуры авылының үзәк өлөшөндә жәмәгать туклануы өчен хөзөрләү фабрикасы);
- су хужалыгы системаларының куркынычсызлыгын тәмин итү һәм эксплуатацияләүне тәмин итү, агып төшүче суларның су объектларына тискәре йогынтысын булдырмый калу (шул исәптән агып төшүче суларны чистартуның, чистарту корылмаларыннан явым-төшемне зарарсызландыруның һәм утильләштерүнең алдынгы технологияләрен кертү);
- өске су объектларының су саклау зоналарында урнашкан объектларны, сулыкларны пычранудан, ләм утырудан, чүпләнүдән һәм сулыкларны саклауны тәмин итә торган корылмаларны жиһазлау;
- өске су объектларының су саклау зоналары чикләрендә пестицидлар һәм агрохимикатлар куллануны тыю;
- эчәргә яраклы суның сыйфатын яхшырту (су жыю корылмаларын су эзерләү станцияләре, суны майсызландыру һәм юу системалары белән тәмин итү);
- жир асты суларын чыгару максатында жир асты байлыкларыннан файдалану хокукына лицензияләре рәсмиләштерү;
- су белән тәмин итү чыганаclarын, су саклау зоналарын һәм өске су объектларының яр буе яклау полосаларын санитар саклау зоналары чикләрен билгеләү, аларның чикләрен жирлектә махсус мәгълүмат тамгалары белән беркетү;
- су объектларының су саклау зонасында урнашуына бәйле рәвештә зиратның бер өлөшөн ябу;
- авыл хужалыгы культураларын үстерүнең югары нәтижәле технологияләрен кертү юлы белән туфракның уңдырышлылыгын торгызу;
- жирләре инвентаризацияләү һәм агрохимик тикшерү;
- игенчөлекнең жайлашу экологик-ландшафт системасын кертү;
- кулланыла торган агрохимикатлар күләмен киметү өчен туфрак эшкөртүнең ресурсларны саклаучы һәм экологик яктан куркынычсыз технологияләрен кертү;
- үсемлекләре яклауның биологик чараларын куллану;
- игенчөлекнең жайлашу экологик-ландшафт системасын кертү;
- төзелеш барышында бөзылган жирләре рекультивацияләү, сызыкча корылмалар салу;
- эрозиягә каршы чаралар үткөру: көтүлекләр һәм печәнлекләр мәйданын арттыру, саклагыч утыртмалар мәйданын арттыру, туфракны эрозиягә каршы эшкөртү, яңгыр һәм кар суларының өске агымын оештыру;
- карстовка каршы чаралар үткөру (шул исәптән карст полосалары һәм ярыклар тампонлау, бәйләнгән токымнарны һәм югары ятучы грунтларны цементация эремәләре инъекциясе белән беркетү, фундаментларның махсус конструктив карарларын куллану, жир өслөгөнең төшүенә һәм биналарның һәм корылмаларның деформацияләнүенә даими геодезик контроль);
- автомобиль юлларының кар ташуын киметү;
- торак пунктлар территорияләрен коммуналь калдыкларны жыю өчен контейнер мәйданчыклары һәм контейнерлар белән тәмин итү;
- калдыкларны селектив жыюны оештыру, калдыкларны эшкөртүнең һәм утильләштерүнең яңа технологияләрен кертү;
- анда агулы матдәләр һәм кушылмалар булуга, шулай ук аз катлы төзелешләре проектлаганда радиоактивлык булуга туфрак катламын тикшерү;
- жир катламын туфрак катламының теркәлгән яисә потенциал пычрануы булган зоналарда торак төзелешенә бүлөп бирүне туфракның экологик иминлегә турында бәяләмә биргәндә яисә аны рекультивацияләү программасы булганда гына башкару;

– каты коммуналь калдыкларны Лаеш шәһәренең каты коммуналь калдыклар полигонына алга таба Алексеевск муниципаль районында муниципальара тармак комплексына күчереп йөрткәннән соң (калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схема нигезендә, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә, Татарстан Республикасы) гамәлдәге полигонга чыгаруны оештыру;

- торак пунктлар территориясендә шау-шулы яклау чараларын үткәрү (акустик экраннар урнаштыру, автомобиль юллары буйлап яшел үсентеләр полосалары булдыру, беренче эшелонда торак булмаган биналарны файдалану, тәрәзәләрне тавыш изоляцияләү);

- автомобиль юллары буйлап саклык яшелләндерүне оештыру;

- торак пунктлар территорияләрендә гомуми файдаланудагы яшелләндерүне оештыру;

- проектлаганда «яшел» стандартлар принципларын кертү һәм куллану, анда күчемсез милек объектларын кертү һәм куллану, төзү һәм эксплуатацияләү принципларының «яшел» стандартлары һәм авыл жирлеге территориясен төзекләндерү;

- планлаштырыла торган объектларны урнаштырганда агач-куак үсемлекләрен юкка чыгаруга дучар булган урынына яшел утыртмаларны компенсацияләр белән тәмин итү;

- махсус сакланылучы табигать территорияләрен саклау режимын үтәү (шул исәптән махсус сакланылучы табигать территорияләре булып торучы су объектларына агып төшүче суларны агызмауны да);

- санитар-яклау чыганакалары электромагнита диапазоны радиоешлыклы проектларын эшләү;

- инженерлык коммуникацияләренең саклау зоналары режимын үтәү;

- үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын саклау чараларын үткәрү (шул исәптән хайваннарның яшәү тирәлеген, аларның миграциясе юлларын саклау, балыкларның урыннарына керү; хайваннарның транспорт чараларына элэгүен булдырмый торган конструктив чишелешләр куллану, балыкларның һәм башка су биологик ресурсларының су жыю корылмаларына элэгүе һәм башкалар).

10. ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР КИЛЕП ЧЫГУ КУРКЫНЫЧЫ БУЛГАН ТӨП ФАКТОРЛАРНЫҢ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

10.1. Жирлек территориясенә йогынты ясый ала торган табигый характердагы гадәттән тыш хәлләрнең ихтимал чыганаclarы исемлеге

Куркыныч геологик процесслар

1. Яр кителү

Таң калдыра торган факторлар-Тау токымнарын алмаштыру (хәрәкәт), склонны юдыру, артык дымлану, сейсмик этәргечләр, катнаш массаларның механик басымы, бәрү.

Нәтижәләре-корылмаларга зыян китерү, инженерлык коммуникацияләренен жимерелүе.

Куркынычны киметү буенча чаралар – өслек сулары һәм аның янәшәсендәге территорияләр зонасында агып төшүне оештыру, жир асты суларын дренировкалау, тышкы йөкләнешләрне киметү, откосларны киртәләү һәм аларны юдырудан һәм юдырудан саклау, терәк диварлар төзү, биоклектәге яшел үсентеләр оештыру.

Сокуры авыл жирлеге территориясендә оползньлар барлыкка килү мөмкинлеге Мишә елгасы үзәнә туры китерелгән.

СНиП 22-01-95 «куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» нигезендә, жирлек территориясендә шеш барлыкка килү куркынычы категориясе «чамадан тыш куркыныч»дип бәяләнә.

2. Жир тетрәүләр

Жир Тамагында кинәт үзгәрешләр һәм өзеклекләр, жир асты карст юлларының жимерелүе – зыян китерүче факторлар.

Нәтижәдә – биналарның һәм корылмаларның жимерелүе, грунтларны яндыру һәм утырту, туңнар барлыкка килү, плотиналар жимерелү һәм цунами барлыкка килү.

Куркынычны киметү чаралары-жир тетрәүгә дучар булган территорияләрдә төзелешне чикләү, корылмаларны ныгыту, сейсмик мониторинг үткәрү.

Россия Федерациясе территориясен сейсмик районлаштыру карталары һәм «сейсмик районнарда төзелеш» 14.13330.2014 нигезендә Сокуры авыл жирлеге территориясе 6 баллы зонага (карта В) керә.

«Куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» 22-01-95 СНиП нигезендә жир тетрәүләренен барлыкка килү куркынычы категориясе «куркыныч»дип бәяләнә.

3. Абразия, сусаклагычлар ярларын эшкәртү

Су объектларының ярларына дулкыннар һәм прибой сугу, жилләү, грунт юу.

Нәтижәләре-ярларны юу, авыл хужалыгы жирләренән яр буйларын файдалану, биналар һәм корылмалар жимерелү.

Куркынычны киметү буенча чаралар – саклагыч корылмалар төзү (волной стеналар, буннар, Дулкыннар), яр буйларын тимер-бетон плитәләр һәм тюфяклар белән беркетү, обвалование, отмельләр юу һәм су асты склонын тәртипкә китерү, яр бие зонасында дымлы яшел үсентеләр оештыру.

Сокуры авыл жирлеге территориясендә абразия барлыкка килү һәм сусаклагычларның ярларын эшкәртү куркынычы булу характерлы түгел.

4. Карст

Таң калдыра торган факторлар-Тау токымнарын эретү, токым структурасын жимерү, токымның бер өлешен күчерү (юу), жир өслеген деформацияләү.

Нәтижәләре – сәнәгать һәм гражданлык корылмаларының деформациясе, сәнәгать объектлары эшендәге тәнәфесләр, территорияне эксплуатацияләүдән вакытлыча чыгу.

Куркынычны киметү буенча чаралар-өске суларны агуны оештыру, жир асты суларын дренировкалау, тышкы йөкләнешне киметү, биналарның һәм корылмаларның нигезләрен яклау.

Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы материаллары буенча Сокуры авыл жирлеге территориясендә карст күренешләренең барлыкка килүе Көнъяк өлеш өчен хас.

СНиП 22-01-95 «куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» нигезендә, жирлек территориясендә карст барлыкка килү куркынычы категориясе «уртача куркыныч»дип бәяләнә.

5. Суффозия

Зыян китерүче факторлар-югарыдагы грунтларның утыруы, Тау токымнарын алмаштыру, жир өслеген деформацияләү.

Моның нәтижәсе-корылмаларның нигезләре йомшару, аларны деформацияләү һәм жимерү, сәнэгать объектлары эшендә өзеклекләр, территорияне эксплуатацияләүдән вакытлыча чыгу.

Рискны киметү буенча чаралар – өске суларны агуны оештыру, жир асты суларын дренировкалау, автомильтрациягә каршы саклагыч завеслар кору, силикатизация, цементация куышлыкларын юк итү һ. б.

Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы материаллары буенча Сокуры авыл жирлеге территориясендә суффозия барлыкка килү мөмкин булганның көнъяк өлеше өчен хас.

СНиП 22-01-95 «куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» буенча жирлек территориясендә суффозия барлыкка килү куркынычы категориясе «чамадан тыш куркыныч»дип бәяләнә.

6. Урман токымнары утырту

Жир өслеген деформациясе, грунтларның деформациясе зыян китерүче факторлар.

Моның нәтижәсе-корылмаларның нигезләре йомшару, аларны деформацияләү һәм жимерү, сәнэгать объектлары эшендә өзеклекләр, территорияне эксплуатацияләүдән вакытлыча чыгу.

Рискны киметү буенча чаралар – өслек суларын агуны оештыру; жир асты суларын дренировкалау; трамблау, вибрация, йомарлау юлы белән грунтларның утырту үзенчәлекләрен бетерү; силикатлаштыру, цемент эретмәсе белән туендыру; биналарның конструктив көчәюе.

СНиП 22-01-95 «куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» нигезендә, жирлек территориясендә урман токымнары утырту куркынычы категориясе «уртача куркыныч»дип бәяләнә.

7. Яссы эрозия

Грунтлар юылу, чокырлар барлыкка килү – зыян китерүче факторлар.

Нәтижәләре-туфракның уңдырышлы катламын юк итү; елгаларны һәм сулыкларны чистарту; сугару һәм дренаж системаларын кудыру; биналар һәм корылмаларны жимерү; юллар юу.

Куркынычны киметү буенча чаралар-өске суларны агызуны оештыру, саклагыч урман полосаларын булдыру, үсемлекләрен чокырларын ныгыту, чокырларны юу һәм күмү.

Сокуры авыл жирлеге территориясендә эрозия процессларының барлыкка килүе авыл хужалыгы жирләре территорияләренә туры китерелгән.

СНиП 22-01-95 «куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» нигезендә, жирлек территориясендә яссылык һәм чокыр эрозиясе барлыкка килү куркынычының категориясе «чамадан тыш куркыныч»дип бәяләнә.

8. Грунт күтәрелү

Боз барлыкка килү, грунт күләменә механик үзгәрешләре – зыян китерүче факторлар.

Нәтижәдә-биналарның һәм корылмаларның нигезләренә зыян китерү, инженерлык коммуникацияләрен жимерү.

Куркынычны киметү буенча чаралар – грунт тунган тирәнлектән түбәнрәк бина һәм корылмаларның нигезләрен тирәнәйтү, өске суларны агызуны оештыру, юллар төзегәндә саклагыч жайланмаларны (ялганма, рәшәткәләрне) куллану.

СНиП 22-01-95 «куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» нигезендә, жирлек территориясендә бәла барлыкка килү куркынычы категориясе «чамадан тыш куркыныч» дип бәяләнә.

Куркыныч гидрологик күренешләр һәм процесслар

1. Су күтәрелү

Зыян китерүче факторлар-грунт сулары дәрәжәсен күтәрү, грунт сулары агымының гидродинамик басымы, туфрак һәм грунтларның пычрануы (катылуы), жир асты металл конструкцияләренә коррозиясе.

Нәтижәдә-биналарның һәм жир асты коммуникацияләренә подвалларын су басу, инженерлык коммуникацияләрендә аварияләр, биналар һәм корылмаларның бер өлешен утырту һәм күңел ачу.

Куркынычны киметү буенча чаралар-өслек суларын агызуны оештыру, жир асты суларын дренировкалау.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 27 апрелендәге 1001-р номерлы боерыгы белән расланган язгы ташу чорында мөмкин булган су басу (су басу) зоналарына керә торган Татарстан Республикасы торак пунктлары исемлегенә нигезендә Сокуры авыл жирлегендә андый торак пунктлар юк.

2. Су басу

Зарарлаучы факторлар-су агымы (агымы), гидросфера, туфрак, грунт пычрану.

Нәтижәләре-су басу, су басу, туфрак юу, туфракның агымдагы торышы барлыкка килү, корылмаларны жимерү, Транспорт һәм тышкы эшләр башкаруда кыенлыklar, инженерлык коммуникацияләрендә аварияләр, юл-транспорт һәлакәтләре.

Куркынычны киметү буенча чаралар – территорияләренә, биналарны һәм корылмаларны инженерлык ягыннан саклауны оештыру; гидродинамик факторлар йогынтысына дучар булган территорияләрдән чыгара объектларны урнаштыру; су басуга һәм су басуга дучар булган территорияләрдә пычрану чыганаclarын урнаштырмау; сулыклар һәм сулыклар ярлары буенча саклагыч гидротехник корылмалар урнаштыру.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 27 апрелендәге 1001-р номерлы боерыгы белән расланган язгы ташу чорында мөмкин булган су басу (су басу) зоналарына керә торган Татарстан Республикасы торак пунктлары исемлегенә нигезендә Сокуры авыл жирлегендә андый торак пунктлар юк.

3. Елга эрозиясе

Су агымының гидродинамик басымы, елга үзәнә деформациясе зарарлы торган факторлар.

Нәтижәдә-юлларны, коммуналь системаларны, биналарны һәм корылмаларны жимерү; авыл хужалыгы жирләреннән яр буе территорияләрен кире алмау; урманны югалту.

Куркынычны киметү буенча чаралар – яр ныгыту корылмалары төзү, елгаларда даими чаралар оештыру (елга үзәнә оештыру), барражлар системасы ярдәмендә елга төбененә озайтылган уклоннарын киметү, яр буе зонасында дымлы яшел үсентеләр оештыру.

Сокуры авыл жирлегенә территориясендә елга эрозиясе барлыкка килү водотокларга һәм аларның үзәнә туры китерелгән.

«Куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» СНИП нигезендә, жирлек территориясендә елга эрозиясе барлыкка килү куркынычы категориясе «чамадан тыш куркыныч»дип бәяләнә.

Куркыныч метеорологик күренешләр һәм процесслар

1. Көчле жил, давыллар, өермәләр

Зарарлаучы факторлар-жил агымы, жил йөкләнеше, аэродинамик басым, һаваның көчле бозылуы.

Нәтижәдә, биналарга һәм корылмаларга зыян килү яки жиимерелү, транспорт эшендә һәм тышкы эшләр башкаруда кыенлыктар, инженерлык коммуникацияләрендә аварияләр, юл-транспорт һәлакәтләре, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау.

Хәвеф-хәтәрне киметү чаралары-куркыныч производстволарны урнаштыруны чикләү, искергән яки гади булмаган биналарны һәм корылмаларны сүтү, зыян күргән һәм иске агачларны кисү, халыкны үз вакытында фаразлау һәм коткару хезмәтләре персоналын гадәттән тыш хәл шартларында эшләргә әзерләү буенча чаралар күрү.

СНИП 22-01-95 «куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» нигезендә, жирлек территориясендә ураганнар һәм үлемнәр барлыкка килү куркынычы категориясе «чамадан тыш куркыныч»дип бәяләнә.

2. Көчле явым-төшем

Зарарлаучы факторлар-су агымы (агымы), территорияне су басу, кар йөкләнеше, жил йөкләнеше, кар көртләре, бозлавык йөкләнеше, бөрү.

Нәтижәләре-биналарны һәм корылмаларны су басу, жиимерү яки жиимерү, транспорт эшендә һәм тышкы эшләр башкаруда кыенлыктар, инженерлык коммуникацияләрендә аварияләр, юл-транспорт һәлакәтләре, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау.

Куркынычны киметү буенча чаралар-территорияләрне, биналарны һәм корылмаларны инженерлык ягыннан саклауны оештыру, халыкны кисәтү һәм коткару хезмәтләре персоналын гадәттән тыш хәл шартларында эшләргә әзерләү буенча үз вакытында прогноз ясау һәм чаралар күрү.

Табигать янгыннары

Таң калдыра торган факторлар-Ялкын, жылылык агымы, жылылык сугу, һаваны бутау, атмосфера, туфрак, грунт, гидросфералар пычрату.

Нәтижәләре-төтенләнү, урман яну, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау, корылмаларга зыян китерү, транспорт эшендә һәм тышкы эшләр башкаруда кыенлыктар, юл-транспорт һәлакәтләре.

Куркынычны киметү буенча чаралар-янгынга каршы өзеклекләр урнаштыру, янғын сакчылыгы бүлекчәләрен оптимальләштерү, корткычларга һәм янгыннарга зыян килгән агачларны кисү.

Сокуры авыл жирлегә территориясендә табигый (урман) янгыннары килеп чыгу мөмкинлегә үзәк, төньяк һәм көнчыгыш өлешләрендәге эре урман массивларына туры китерелгән. Дала һәм Ландшафтлы табигать янгыннары барлыкка килү характерлы түгел.

«Татарстан Республикасында янғын куркынычсызлыгын тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар турында «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 12 апрелендәге 236 номерлы карарына үзгәрешләр керту хақында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 24 мартындагы 163 номерлы карары нигезендә Сокуры авыл жирлегенә торак пунктлары һәм башка территорияләре һәм объектлары (торақ пунктлар, гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәләре, балаларның ялын һәм аларны савыктыруны оештыручы оешмалар, урман янгыннары куркынычы янаган Татарстан Республикасының икътисад объектлары, савыктыру оешмалары) исемлегенә керми.

Табигый характердагы гадэттэн тыш хэллэр килеп чыгу куркынычына дучар булган территориялэр чикләре Татарстан Республикасы дэүлэт хакимияте органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнмэгән.

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы һәм гадэттэн тыш хэлләр министрлыгы тарафыннан бирелгән белешмэләр турында (3428/Т хат-3-1-7 2018 елның 18 апреленнән), табигый характердагы гадэттэн тыш хэллэр килеп чыгу куркынычына дучар булган территориялэр чикләре турында мәгълүмат юк.

Моннан тыш, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 18.04.2014 ел, № 360 карары нигезендә, «су басу, су басу зоналарының» су басу зоналары чикләрен билгеләү турында "гы карар нигезендә, күчемсез милекнең Бердәм дэүлэт реестрына аларның чикләре турында белешмэләр керту датасыннан билгеле булып санала. Сокуры авыл жирлеге территориясенә карата су басу, су басу зоналары чикләре турында мәгълүматлар күчемсез милекнең Бердәм дэүлэт реестрында юк.

10.2. Авыл жирлеге территориясендә, шулай ук жирлек территориясе янында техноген характердагы гадэттэн тыш хэллэр чыганаclarы исемлеге

Химик куркыныч объектлар

Территориядә химик куркыныч объектлар булу нәтижәсе булып авария-химик куркыныч матдэләр чыгару куркынычы янап, мөмкин булган авариялэр тора.

Зарарлаучы факторлар-куркыныч химик матдэлэргә су сибү яки ташлау.

Нәтижэлэре-кешелэрнең, Авыл хужалыгы хайваннарының һәм үсемлекләренең үлүе яки химик зарарлануы; азык-төлекнең, азык чималының һәм терлек азыгының химик зарарлануы; әйләнә-тирә табигать мохитенең химик зарарлануы.

Рискны киметү буенча чаралар – химия сәнәгате предприятияләренең торышы мониторингы, житештерү процессларының технологик куркынычсызлыгын һәм мондый предприятиялэр жиһазларының эксплуатацион ышанычлылыгын арттыру; химик авариялэр барлыкка килү мөмкинлеген фаразлау; химик куркыныч матдэлэр булган авария резервуарларын, ловушкаларны, нишаларны саклау астында урнаштыру.

Сокуры авыл жирлеге территориясендә химик куркыныч объектлар юк.

Янғын нәтижәсендәге шартлау куркынычы объектлары

Территориядә шартлаткыч объектлар булу нәтижәсендә мөмкин булган янғыннар һәм шартлаулар килеп чыга.

Таң калдыра торган факторлар-Ялкын, очкын, шартлау, ударная дулкын, жылытылган хава, токсик продуктлар, төтен.

Нәтижэлэре-кешелэрнең сәламәтлегенә зыян килү яисә зыян китерү; биналар һәм корымаларның жимерелү яки жимерелүе; халык хужалыгына, әйләнә-тирә табигать мохитенә зыян китерү.

Куркынычны киметү чаралары – электр приборларын һәм электр челтэрлэрэн эксплуатациялэү тәртибен үтэү; янғын куркынычы янаган объектларга караган предприятиялэр хезмәткэрлэрнең янғынга каршы инструктажы; ирекле янғын сагы оештыру; янмый торган матдэлэр һәм материаллар куллану; янғынга каршы кагыйдэлэрне һәм нормаларны үтэү.

Сокуры авыл жирлеге территориясендә урнашкан янғын куркынычы булган объектларга түбәндәгелэр керә::

– Р-239 «Казан – Оренбург – Акбулак – Казахстан Республикасы белән чик» Р-239 автомобиль юлында ягулык салу станциялэре (потенциаль куркыныч матдә: ягулык; зарарлаучы йогынты чикләре билгеләнмэгән);

- нефтьне транспортлый торган торбаүткэргечлэр (потенциаль куркыныч матдә: нефть; зарарлый торган йогынты чикләре билгеләнмэгән).

Радиацион-куркыныч объектлар

Территориядә радиацион-куркыныч объектлар булу нәтижәсе булып радиоактив матдәләр чыгару куркынычы янаган мөмкин булган аварияләр тора.

Зарарлы торган факторлар-радиоактив матдәләр һәм (яки) ионизирующих нурланышларның чыгуы яки чыгарылуы.

Нәтижәләре-кешеләрне, авыл хужалыгы хайваннарын һәм үсемлекләрен, халык хужалыгы объектларын, шулай ук әйләнә-тирә табигый мохитне ионизацияләүче нурланышны нурландыру яки радиоактив пычрату.

Рискны киметү буенча чаралар-дозиметрик һәм радиометрик контрольне гамәлгә ашыру, халык арасында йод профилактикасын үткөрү, пычранган жирләрне дезактивацияләү.

Сокуры авыл жирлегә территориясендә радиацион-куркыныч объектлар юк.

Гидродинамик куркыныч объектлар

Территориядә гидродинамик куркыныч объектларның булуы нәтижәсендә, гидротехник корылмаларның терәк фронты корылмаларының жимерелүе, шартлау дулкыны һәм катастрофик су басу зоналары барлыкка килү, шулай ук шлам саклагычларның жимерелү нәтижәсендә токсик матдәләр белән зарарлану белән бәйле мөмкин булган аварияләр бар.

Зыян китерүче факторлар – шартлау дулкыны, су агымы.

Нәтижәләре-катастрофик су басу; кешеләр, авыл хужалыгы хайваннары һәм үсемлекләре үлү; биналар һәм корылмаларның жимерелү яки жимерелүе; житештерү яки транспорт процессын бозу; әйләнә-тирә табигатькә зыян китерү.

Хәвеф-хәтәрне киметү буенча чаралар – өзеклекнең ихтимал дулкыны йогынтысына дучар булган территориядә торак биналар һәм икътисад объектлары төзелешен чикләү; жир асты суларын жимерү; ярларны ныгыту эшләрен үткөрү; текә ярның тизлеген киметергә сәләтле түбән идәнле Урманнар утырту.

Сокуры авыл жирлегә территориясендә гидродинамик куркыныч объектлар юк.

Куркыныч йөкләр ташыган вакытта транспортта куркыныч хәлләр

Куркыныч йөкләр ташыган вакытта транспорттагы куркыныч хәлләргә керә:

1. Куркыныч йөкләр ташу вакытында автомобиль транспортында мөмкин булган аварияләр

Зарарлы торган факторлар-транспорт чарасының бәрелү, януы; ташыла торган янғын куркынычы йөкнең януы; шартлау һәм яну; ташлана торган куркыныч химик йөкне ташу (ташу, ялкынландыру).

Нәтижәләре-травматизм һәм кешеләрнең үлеме, янғыннар, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы, транспорт чараларына зыян китерү, ташыла торган йөкләрне юк итү.

Хәвефне киметү буенча чаралар – куркыныч йөкләрне ташу өлкәсендә норматив документлар таләпләрен үтәү, куркыныч йөк турында мәгълүмат системаларын куллану (мәгълүмати таблицалар, авария һәм мәгълүмати карточкалар), юл шартларын исәпкә алып автотранспорт чараларының хәрәкәт тизлеген чикләү, махсус жиһазландырылган транспорт чараларын куллану, йөк ташу өчен махсус жиһазландырылган таралар куллану.

Сокуры авыл жирлегә территориясә өчен Р-239 «Казан – Оренбург – Акбулак – Казахстан Республикасы белән чик» М7 «Волга « - Тагашево – » Казан – Оренбург «транзит автомобиль юллары узуга бәйле рәвештә куркыныч йөкләр ташу вакытында автомобиль транспортында аварияләр барлыкка килү мөмкинлегә хас, шулай ук жирлек территориясендә автомобиль заправка станцияләре (потенциаль куркыныч матдәләр: нефть эшкәртү продуктлары, аммиак, сыекландырылган газ, кислоталар һ.б.; зарарлаучы йогынты чикләре билгеләнмәгән).

2. Куркыныч йөкләр ташу вакытында тимер юл транспортында мөмкин булган аварияләр

Зарарлы торган факторлар-транспорт чарасының бәрелү, януы; ташыла торган янғын куркынычы йөкнең януы; шартлау һәм яну; ташлана торган куркыныч химик йөкне ташу (ташу, ялкынландыру).

Нәтижеләре-травматизм һәм кешеләр үлеме, янғыннар, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы, транспорт чараларына зыян китерү, тимер юлны жимерү, ташыла торган йөкләрне юк итү.

Хәвефне киметү буенча чаралар – куркыныч йөкләрне ташу өлкәсендә норматив документлар таләпләрен үтәү, куркыныч йөк турында мәгълүмат системаларын куллану, махсус вагоннар һәм контейнерлар куллану, йөкләрне махсус эзерләү һәм төргәкләү, йөкләрне тиешле белгечләр тарафыннан озата бару һәм саклау.

Сокуры авыл жирлеге территориясендә куркыныч йөкләр ташыган вакытта тимер юл транспортында аварияләр барлыкка килү мөмкин түгел.

3. Куркыныч йөкләр ташу вакытында су транспортында мөмкин булган аварияләр

Зарарлы торган факторлар-транспорт чарасының бәрелү, януы; ташыла торган янғын куркынычы йөкнең януы; шартлау һәм яну; ташлана торган куркыныч химик йөкне ташу (ташу, ялкынландыру).

Нәтижәдә-кешеләр һәм хайваннарның травматизмы һәм үлүе, янғыннар, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы, транспорт чараларына һәм гидротехник объектларга зыян китерү, ташыла торган йөкләрне юк итү.

Хәвефне киметү чаралары-куркыныч йөкләр ташу өлкәсендә норматив документлар таләпләрен үтәү, куркыныч йөк турында мәгълүмат системаларын куллану, йөк ташу өчен махсус жиһазландырылган тара куллану.

Сокуры авыл жирлеге территориясендә куркыныч йөкләр ташыган вакытта су транспортында аварияләр барлыкка килү мөмкин түгел.

4. Куркыныч матдәләрне транспортлаганда торба үткәргеч транспортында мөмкин булган аварияләр

Зарарлы торган факторлар-куркыныч химик яки шартлаткыч матдәләр басымы астында ташлану яки агызу, шартлау.

Нәтижеләре-кешеләр һәм хайваннарның травматизмы һәм үлүе, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы, икътисадка зыян килү.

Куркынычны киметү буенча чаралар-труба үткәргечләрнең физик яктан искергән яки мораль искергән участкаларын үз вакытында ремонтлау, реконструкцияләү һәм техник хезмәт күрсәтү, торбаүткәргечләрнең торышын мониторинглау системасын оештыру, торбаүткәргечләрне эксплуатацияләүнең технологик алымнарын куллану, торба үткәргечләрне коррозиядән саклауның нәтижәле алымнарын куллану.

Сокуры авыл жирлеге территориясе өчен жирлек территориясе буенча магистраль торбаүткәргечләр (потенциаль куркыныч матдәләр: нефть, зарарлаучы йогынты чикләре билгеләнмәгән) узу сәбәпле куркыныч матдәләрне транспортлаганда торба үткәргеч транспортында аварияләр килеп чыгу мөмкинлеге хас.

Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына дучар булган территорияләр чикләре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнмәгән.

Татарстан Республикасы Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы тарафыннан бирелгән белешмәләр турында (3428/Т хат-3-1-7 18.04.2018 ел), техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына дучар булган территорияләр чикләре турында мәгълүмат юк.

10.3. Жирлек территориясендә биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләрнең ихтимал чыганакалары исемлеге

Биологик куркыныч объектлар

Зарарлаучы факторлар-куркыныч биологик матдэлэр таралу –

Нәтижэләре-кешеләрнең, Авыл хужалыгы хайваннарының һәм үсемлекләренә биологик зарарлануы яки үлүе; әйләнә-тирә табигать мохитенә биологик зарарлануы.

Рискны киметү буенча чаралар – санитар-гигиена һәм санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә, технологик һәм оештыру-техник таләпләргә үтәү; фармацевтика һәм микробиология сәнәгәте предприятиеләренә торышы мониторингы, житештерү процессларының технологик куркынычсызлыгын һәм мондый предприятиеләр жиһазларының эксплуатацион ышанычлылыгын арттыру.

Сокуры авыл жирлегә территориясендә урнашкан биологик куркыныч объектларга керә:

-Обухово авылыннан төньяк-көнбатышка таба биотермик чокыр.

Йогышлы авыруларның табигый учаклары

Зарарлаучы факторлар-йогышлы авыру (патоген микроорганизмнар).

Эпидемия, эпизоотия, эпифитотия нәтижәләре.

Рискны киметү буенча чаралар-карантин, обсервация, йогышлы авыруларны изоляцияләү, санитар һәм эпидемиологик күзәтчелек үткәру, территорияне санитар саклауны оештыру, эпизоотиягә каршы чаралар үткәру, ветеринария-санитария күзәтчелеген оештыру.

Жирлек территориясендә йогышлы авыруларның табигый чыганакалары юк.

Биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына дучар булган территорияләр чикләре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнмәгән.

Татарстан Республикасы Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы тарафыннан бирелгән белешмәләр турында (3428/Т хат-3-1-7 2018 елның 18 апреленнән), биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына дучар булган территорияләр чикләре турында мәгълүмат юк.

10.4. Янгың куркынычсызлыгын тәмин итү буенча чаралар исемлегә

Янгың куркынычсызлыгын тәмин итү системасының торышы, шул исәптән янгың куркынычсызлыгын тәмин итү объектларының урнашуы турында белешмәләр 2.9.9 «янгың куркынычсызлыгы» бүлегенә 2.9.9 «инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү» бүлегенә 2 өлешә «2 өлешә " жирлекнең хәзерге торышы һәм кулланылышы анализы. Әлегә Томның генераль планы чараларын нигезләү.

Сокуры авыл жирлегә территориясә өчен актуаль булган янгың куркынычсызлыгын тәмин итү чараларына кертергә кирәк:

- янгың чыганагынан читкә таралуны чикләүне тәмин итүчә күләмле-планлаштыру карарларын һәм чараларны куллану;;

- эвакуация юллары, янгыңны ачыклау системалары, янгың сигнализациясә жайланмалары һәм системалары урнаштыру);

– янгың куркынычсызлыгы классларында һәм янгың куркынычсызлыгы классларында төп төзелеш конструкцияләрен куллану, янгың куркынычсызлыгы таләп ителә торган дәрәжәләргә һәм биналарның һәм корылмаларның конструктив янгың куркынычы классына туры килә торган;

– янгың саклау составларын (шул исәптән антипиреннарны һәм утлы буяуларны) һәм төзелеш конструкцияләренә ут төрлеләгә чикләрен арттыру өчен төзелеш материалларын куллану.;

- шартлаткыч саклау системаларының технологик жиһазларында урнаштыру;

– янгың сүндерүнең автоматик һәм (яки) автоном жайланмаларын куллану;;

- янгың сагы бүлекчәләргә эшчәнлеген оештыру;

- янгың сүндерү техникасының янгың урынына тоткарлыксыз үтеп керүен тәмин итү;

- янгың турында халыкка элемент һәм хәбәр итүне тәмин итү;

- халыкны янгын куркынычсызлыгы чараларына өйрэтүне һәм янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә пропаганда оештыру .

11.ОСНОВНЫЕ ТЕХНИКО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ

Таблица 19

№ п/п	Исеме показателя	Единица измерения	Существующее положение	Расчетный срок
1	Площадь поселения	га	4280,359	4280,359
2	Площадь территорий населенных пунктов	га	2181,365	2159,163
	в том числе:			
	с. Сокуры	га	1578,334	1572,454
	д. Обухово	га	603,031	586,71
3	Численность постоянного населения	чел.	2084	27509 *
4	Объем жилищного фонда	тыс. кв. м	90,1	816,52 *
5	Баланс территорий **			
	территории застройки индивидуальными жилыми домами	га / %	270,948 / 6,33	990,618 / 23,14
	территории застройки многоквартирными жилыми домами	га / %	4,188 / 0,1	4,188 / 0,1
	территории застройки многоэтажными жилыми домами	га / %	0 / 0	0,97 / 0,02
	территории объектов социального, общественного и делового назначения	га / %	8,385 / 0,2	34,852 / 0,81
	территории садоводческих и огороднических некоммерческих объединений граждан	га / %	25,553 / 0,6	25,553 / 0,6
	производственные территории предприятий промышленности:			
	территории предприятий промышленного производства	га / %	32,785 / 0,77	32,785 / 0,77
	территории сельскохозяйственных предприятий и объектов обеспечения сельского хозяйства	га / %	29,193 / 0,68	29,193 / 0,68
	складские территории	га / %	11,383 / 0,27	12,904 / 0,3
	территории объектов инженерной инфраструктуры и коммунального обслуживания	га / %	5,761 / 0,13	12,927 / 0,3
	территории объектов транспортной инфраструктуры	га / %	49,146 / 1,15	55,966 / 1,31
	территории специального назначения	га / %	0,067 / 0,0	0,067 / 0,0
	территории кладбищ	га / %	3,918 / 0,09	3,918 / 0,09
	территории иного специального назначения	га / %	9,112 / 0,21	9,112 / 0,21
	сельскохозяйственные угодья:			
	пашни	га / %	1056,005 / 24,67	1045,702 / 24,43
	пастбища, сенокосы, залежи	га / %	404,509 / 9,45	414,597 / 9,69
	леса, иная растительность:			
	леса	га / %	380,773 / 8,9	380,774 / 8,9
	кустарниковая растительность	га / %	136,125 / 3,18	136,514 / 3,19
	акватории:			
	поверхностные водные объекты	га / %	44,229 / 1,03	44,229 / 1,03

	иные территории:			
	озелененные территории населенных пунктов	га / %	123,52 / 2,89	304,691 / 7,12
	прочие территории населенных пунктов	га / %	1684,049 / 39,34	0,0 / 0,0

* торак төзелеше территорияләренең мәйданын арттыру мөмкинлеген исәпкә алып, яқынча күрсәткечләр күрсәтелгән

** гамәлдәге хәлдә территорияләр балансын исәпләгәндә факттагы функциональ файдалану территорияләре мәйданнары, исәп - হিসап чорына территорияләр балансын-функциональ зоналар тәкъдим иткән планлаштырыла торган функциональ файдалану территорияләре мәйданын исәпкә алынды.

Искәрмә.

Авыл хужалыгы жирләре территорияләренең исәпләнгән вакытка балансы-10,215 га, шуларның 16,056 га-территорияләргә киметү, 15,841 га-территорияләргә арттыру, шул исәптән:

- грунт карьерасы Обухово авылыннан көнбатышка урнашуга бәйле рәвештә авыл хужалыгы жирләренең территорияләргә 7,287 гектарга киметү – ;

- авыл хужалыгы жирләре территорияләренең планлаштырылган автомобиль юлларын урнаштыру белән бәйле рәвештә 6,234 га кимүе – ;

- чистарту корымалары Обухово авылыннан көнбатышка таба, Сокуры авылыннан көнчыгышка таба 110/10 кВ электр подстанциясе һәм Сокурыдан төньякка таба газ тарату станциясенең көнчыгышка таба урнашуына бәйле рәвештә авыл хужалыгы жирләре территорияләренең 2,535 га кимүе;;

- Обухово авылы чиге үзгәрүгә бәйле рәвештә авыл хужалыгы жирләре территорияләренең 15,841 гектарга артуы.